

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání ZŠ Škvorec
č.j.: 105/8/2022

Základní škola Škvorec, okres Praha-východ
Tyršova 130
250 83 Škvorec

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	1
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	3
2.2 UMÍSTĚNÍ ŠKOLY	3
2.3 MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ A JINÉ PODMÍNKY	3
2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	4
2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	5
2.6 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI ŽÁKŮ A JINÝMI SUBJEKTY	5
2.7 SERVISNÍ SLUŽBY	6
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	7
3.1 POJETÍ ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	7
3.2 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	9
3.4 ZÁKLADNÍ KONCEPČNÍ STRATEGIE	14
3.5 NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍLE	16
3.6 PROFIL ŽÁKA NAŠÍ ŠKOLY	20
3.7 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	20
3.8 STRATEGIE PREVENCE RIZIKOVÝCH PROJEVŮ CHOVÁNÍ U DĚTÍ A MLÁDEŽE	25
3.9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	26
3.10 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	33
3.10.1 Charakteristika průřezového tématu <i>Osobnostní a sociální výchova</i>	35
3.10.2 Charakteristika průřezového tématu <i>Výchova demokratického občana</i>	37
3.10.3 Charakteristika průřezového tématu <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>	39
3.10.4 Charakteristika průřezového tématu <i>Multikulturní výchova</i>	42
3.10.5 Charakteristika průřezového tématu <i>Environmentální výchova</i>	44
3.10.6 Charakteristika průřezového tématu <i>Mediální výchova</i>	47
3.10.7 Přehled průřezových témat do těchto předmětů a ročníků:	49

4. UČEBNÍ PLÁNY	54
4.1 UČEBNÍ PLÁN – 1.STUPEŇ.....	54
4.2 UČEBNÍ PLÁN – 2. STUPEŇ	55
4.3. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	57
5. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	58
6. ETICKÁ VÝCHOVA /EV/ – DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR.....	83
7. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – 1. STUPEŇ	143
8. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – 2. STUPEŇ	166
9. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	198
10. ZÁVĚR.....	212

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Škvorec, okres Praha-východ
„VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽIVOT“ platnost od 1. 9. 2022**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

<i>Předkladatel a zpracovatel:</i>			
<i>Název a adresa školy:</i> Základní škola Škvorec, okres Praha-východ Tyršova 130 250 83 Škvorec		Ředitelka školy: Mgr. Hana Korbelová E-mail: reditel@skolaskvorec.cz Mobil: 725 521 692 Telefon: 224 284 037	
<i>Koordinátor dokumentu:</i>			
Mgr. Marcela Havelková			
IZO: 102438331	RED – IZO: 600052231	IČO: 70996768	ID: y7m56p
<i>Zřizovatel:</i>			
MĚSTYS ŠKVOREC Masarykovo náměstí 122 250 83 Škvorec		Starostka Městyse Škvorec: Ing. Martina VODIČKOVÁ E-mail: obecniurad@obecskvorec.cz Telefon: 224 283 824	

**„VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽIVOT“
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZV
ZÁKLADNÍ ŠKOLY ŠKVOREC, OKRES PRAHA-VÝCHOD**

Tento dokument byl projednán školskou radou dne 31. 8. 2022

Předseda školské rady:
Jan Šlechta

Dokument vstupuje v platnost dne 1. 9. 2022
Zahájení vzdělávání podle tohoto dokumentu dne 1. 9. 2022

Ve Škvorci dne 31. 8. 2022

.....
Mgr. Hana Korbelová, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Škvorec je plně organizovanou základní školou s 1.-9. ročníkem. Škola má dvě budovy, hlavní (Škvorec, ul. Tyršova 130) a vedlejší (Třebohostice 41). Ve vedlejší budově jsou umístěny třídy prvního stupně a také školní družina se školní výdejnou. Ostatní učebny jsou v hlavní budově. Kapacita školy je 300 žáků, kapacita školní družiny je 150 žáků. Informace o svých aktivitách škola sděluje rodičům a veřejnosti prostřednictvím webových stránek www.skolaskvorec.cz.

2.2 Umístění školy

Škola ve Škvorci je v dosahu PID a umožňuje vcelku dostatečné spojení s okolními obcemi, Úvaly a Prahou. Leží v jižním směru v dosahu 3 km od města Úvaly, odkud je spojení pravidelnými autobusovými linkami.

2.3 Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Budova školy ve Škvorci má dvě podlaží s 8 třídami, dále počítačovou učebnu, jazykovou učebnu, sborovnu a ředitelnu. Problémem školy je nedostatek odborných učeben. Jedna z kmenových učeben je přizpůsobená výuce chemie a fyziky. Škola má počítačovou učebnu. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Vybavení tříd je pravidelně modernizováno – nábytkem, pracovními a relaxačními prostory, didaktickou a výpočetní technikou, didaktickými a učebními pomůckami, knižním fondem žákovské a učitelské knihovny.

Venkovní plochu tvoří zahrada, předzahrada a vnitřní atrium s umělým povrchem, které slouží k odpočinku a vybraným relaxačním aktivitám. Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá tělocvičnu TJ Sokol nebo fotbalové hřiště.

V Třebohosticích jsou umístěné ve starší části budovy 3 třídy a v nové přístavbě další 4 třídy. Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. V budově je sborovna/ředitelna a dva kabinety, z toho je jeden pracoviště ŠPP.

V obou budovách funguje ve třídách a ve sborovnách dle potřeby digitální technika a připojení k internetu.

Škola organizuje a podporuje několik zájmových kroužků, takže učebny jsou využívány i v odpoledních hodinách. Venkovní plochu tvoří zahrada sloužící k odpočinku a vybraným sportovním aktivitám. U školy v Třebohosticích bylo vybudováno hřiště s umělým povrchem pro žáky 1.stupně.

Hlavní budova školy, odloučené pracoviště a okolí jsou pravidelně udržovány. Zřizovatel školy zrealizoval významné úpravy hlavní budovy: rekonstrukce a rozšíření toalet, výměna oken, oprava fasády, výměna topného systému, parkoviště, přístupový chodník, modernizaci nábytkového vybavení. Nově byla provedena v Třebohostické škole oprava střechy, v budově ve Škvorci v přízemí protiradonová opatření a výměna podlah. V hlavní budově chybí školní jídelna. Žáci se stravují v nedaleké výdejně, kam je jídlo dováženo místní firmou Almed. V budově Třebohostice je nově zrekonstruovaná výdejna jídla s jídelnou pro žáky.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor je stabilizovaný, vykazuje kvalitní vzdělávací výsledky, pracuje v přátelské atmosféře a uplatňuje otevřenost školy. Pedagogičtí pracovníci jsou členy metodického sdružení, předmětových komisí a pedagogické rady, tři pedagogové jsou členy školské rady.

Pedagogičtí pracovníci zvyšují svou pedagogickou odbornost i kvalifikační způsobilost. Prioritními oblastmi jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, školský management, moderní vyučovací metody, informační gramotnost, minimální preventivní program, školní vzdělávací program, digitalizace a IT vzdělávání.

Pedagogický sbor se sice nedaří vytvářet plně aprobovaný, ale to mu rozhodně neupírá na jeho kvalitě. Všichni pedagogové se aktivně podílejí na postupné přeměně školy a naplňování její vize. Hlavní vizí školy je vytvořit bezpečné prostředí školy, vytváření partnerských vztahů na všech úrovních a budování pozitivního klimatu školy. Ve škole působí 1 výchovná poradkyně, 2 metodici prevence sociálně patologických jevů, 1 koordinátor ŠVP, speciální pedagogové, kariérní poradce, ICT koordinátor a asistenti pedagoga. Provoz školní družiny zajišťuje 5 vychovatelek.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty

Škola podporuje dlouhodobé projekty a aktivity, které vedou ke zkvalitňování výuky, vylepšování školního prostředí, vytváření dobré pověsti školy, a především otevřenosti školy. Pedagogové vzájemně spolupracují na tvorbě a účasti projektů, témata projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle věkové přiměřenosti, podle náplně učiva, reagují na lokální dění, na aktuální dění ve společnosti a obci.

Organizujeme projekty třídní, ročníkové i školní. Třídní kolektivy týmově vytvářejí projekty a prezentují kolektivně své výsledky. Do výuky jsou každoročně zařazovány projekty zaměřené na environmentální výchovu, zdravý životní styl, preventivní programy, programy zaměřené na sociálně osobnostní výchovu. Cílem je mezipředmětové zařazování etické výchovy napříč výchovně vzdělávacím procesem školy.

Dále zařazujeme nadstandardně pravidelně i vhodnou nabídku kulturně-vzdělávacích pořadů, exkurzí, výletů a ozdravné pobyty, lyžařský výcvik a zahraniční pobyty.

Mezinárodní spolupráce

Škola neudrhuje žádný kontakt se zahraniční školou, ale zamýšlí realizovat dlouhodobý a systematický projekt mezinárodní spolupráce.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

K prostředkům výchovného a vzdělávacího procesu patří prezentace a otevřenost školy veřejnosti, součinnost se společenskými organizacemi a sdruženími, rozvoj vztahů s ostatními institucemi a okolními školami, prezentace vlastní umělecké činnosti a vytváření školy jako přirozeného kulturního a vzdělávacího centra obce. Žáci se účastní výstav a oslav pořádaných obcí, soutěží, uskutečňují veřejně prospěšnou činnost, zejména sběr odpadového papíru. Pečují o zeleň v okolí školy, pravidelně organizují úklid veřejných prostranství. Děti uskutečňují nadační sbírky postiženým dětem. Pedagogové respektují právo rodičů na pravidelnou informovanost, na vzájemně důvěrnou komunikaci na úrovni partnerství. Škola je otevřena rodičům, kdykoliv o to požádají. Pedagogové oceňují nezištnou pomoc rodičů a hodnotí spolupráci s rodiči jako vynikající.

Na škole je zřízena školská rada, která je pravidelně informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání a hospodaření, záměrech a dalším rozvoji školy, schvaluje dokumentaci školy.

Výchovná poradkyně sleduje prospěch a chování žáků. Třídní učitelé spolupracují s PPP a SPC, podávají návrhy na diagnostická nebo kontrolní vyšetření, zpracovávají pro žáky s podpůrnými opatřeními plány pedagogické podpory a individuálně vzdělávací plány. Rozšiřuje se spolupráce s MŠ a ZŠ v okolních obcích (příprava na zápis, informační schůzky pro rodiče budoucích žáků 1. ročníku, adaptace na 2. stupeň ZŠ, spolupráce žakovského parlamentu).

Rodičům nadaných žáků výchovná poradkyně předává možnosti studijních oborů a škol s rozšířeným zaměřením. Výchovná poradkyně spolupracuje s metodikem prevence, předává pedagogům odborné publikace a seznamuje s legislativou týkající se vzdělávání žáků s podpůrným opatřením.

Žakovský parlament je tvořen zástupci všech tříd 2. stupně a tříd 5. ročníku. Žáci prostřednictvím svého parlamentu dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhuji a sami organizují vlastní projekty a soutěže. Parlament může být důležitým pomocníkem a prostředníkem při řešení dětských problémů.

Budoucí prvňáčci a jejich rodiče se mohou s prostředím školy a vyučujícími seznámit nejen při „Pohádkovém zápisu“, ale také prostřednictvím pracovních dílen pro budoucí školáky „Už se těším do školy“. Se žáky devátých tříd se společně s jejich rodiči loučíme v červnu při slavnostním vyřazení ze základní školy.

Ve dnech otevřených dveří mohou být rodiče přítomni výuce a stát se aktivními účastníky v různých hodinách, mohou se seznámit s různými metodami učení. Chceme být školou otevřenou, a proto jsme rádi, jestliže rodiče o naši práci projevují zájem. Pokud se projeví nutnost řešit nějaký problém, je svolána mimořádná schůzka nejlépe za přítomnosti učitele, rodiče a žáka ve snaze problém řešit společně a efektivně. Závažnější problémy řeší vedení školy podle potřeby i za přítomnosti třídního učitele, výchovného poradce, školního psychologa či metodika prevence.

2.7 Servisní služby

Školní družina

Součástí ZŠ Škvorec, okres Praha-východ je školní družina. Svou činností navazuje na školní výchovně vzdělávací cíle, organizuje kvalitní náplň volného času s možností vlastního výběru. K rodinnému zázemí přispívají kulturní, taneční, hudební, sportovní a poznávací akce pro děti a rodiče. Školní družina má kapacitu 150 míst. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD i funkci sociální tzn. vykonává dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD má vytvořen vlastní program ŠVP Školní družiny.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Pojetí základního vzdělávání

Školní vzdělávací program základního vzdělávání ZŠ Škvorec „Vzdělávání pro život“ vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikala dlouhodobým zkvalitňováním humanistické pedagogické práce a vytvářením vlastní kultury školy navazující na tradici a historii školy a stávající se kritériem jedinečnosti školy. Chceme tuto jedinečnost společně rozvíjet a zvyšovat prestiž školy, chceme usnadňovat přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Chceme podporovat co nejširší rozvoj osobnosti všech žáků a respektovat individuální potřeby, možnosti a zájmy každého žáka, poskytneme spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na životní i praktické situace a s uplatněním odpovídajících metod motivovat žáky k dalšímu učení a aktivnímu poznání založeném na hledání, objevování, tvořivosti a volbě vhodné cesty k řešení problému. Základní vzdělávání budeme poskytovat v klidném, přátelském, partnerském, tolerantním a rodinném prostředí školy otevřeném vždy a všem.

Školní vzdělávací program ZŠ Škvorec, okres Praha východ, je vytvářen a dotvářen na základě dohody následujících partnerů: vedení a pedagogického sboru základní školy, žáků školy, rodičů žáků a zřizovatele. Tento dokument je zásadním, veřejně přístupným dokumentem, který definuje a popisuje veškeré náležitosti týkající se vzdělávání žáků navštěvujících Základní školu Škvorec. Dokument vychází z dlouhodobě formulovaných koncepčních záměrů, jejichž cílem je snaha o inovaci a modernizaci výuky na Základní škole ZŠ Škvorec.

Základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupně základní vzdělání, se realizuje v oboru vzdělání základní škola. V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního vzdělávání vydán Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Základní vzdělávání na **1. stupni** usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů. Základní vzdělávání na **2. stupni** plně navazuje na výuku 1. stupně. Je založeno na dalším rozvoji individuálních potřeb žáka. Vzdělávání dalším činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod směřuje žáky k cílenému osobnostnímu vývoji, který vede ke správné přípravě pro další studium a výběr zaměstnání.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

3.2 Zaměření školy

Základní filozofie

Základními dlouhodobými koncepčními záměry školy jsou:

1. Vytváření klidného, motivujícího, lidského a partnerského prostředí pro žáky a zaměstnance školy a vytváření podmínek pro všestranný rozvoj a osobnostní růst každého jedince jako unikátu.
2. Snaha o zabezpečení příjemného, moderního a účelného prostředí pro vzdělávání žáků a pro práci zaměstnanců, intenzivní péče o rozvoj materiálních podmínek školy.
3. Budování prostoru pro vzájemnou informovanost, komunikaci, spolupráci a otevřenost mezi školou (žáci + zaměstnanci), veřejností (rodiče + ostatní obyvatelé Škvorce) a zřizovatelem.
4. Posilování postavení školy jako instituce veřejné služby a neustálá snaha o posilování důvěry vůči škole.

Základní pilíře vzdělávacího programu

Ke splnění dlouhodobých cílů chceme především:

- vzdělávat žáky školy tak, aby narůstal nejen jejich vědomostní záběr, ale aby se dostatečně profilovali ve svých postojích, dovednostech a morálních a charakterových vlastnostech s cílem uplatnit se v praktickém životě
- stanovit vzdělávací strategie s hlavním cílem – vzdělávat žáky především s ohledem na jejich uplatnitelnost v budoucnosti (motivace celoživotně se vzdělávat), vést žáky školy k jazykovým znalostem a dovednostem, vnitřně je motivovat s ohledem na nutnost dorozumět se v cizím jazyce
- zajistit pro žáky dostatečné zázemí v oblasti IT a vést je k využívání informačních technologií v každodenním životě
- zvyšovat podíl takových metod výuky, které vedou žáky k týmové sounáležitosti, vzájemnému poznání, pomoci a respektování se
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, ukazovat jim a naučit je v protikladu k celospolečenskému názoru, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, a nikoliv od toho, aby se porušovala
- vést žáky k odpovědnosti za sebe sama, za spolužáky a rodinu, za přírodu i civilizační rozvoj, učit je chránit hodnoty, jejichž ničení ohrožuje samotnou lidskou civilizaci (příroda, lidský život, kultura...)
- pracovat se žáky v oblasti mediálních informací, naučit je třídit informace na důležité a nedůležité a vést je k využití důležitých informací pro vlastní rozvoj, být příkladem pro žáky, být pro ně partnerem, který dovede naslouchat, pochopit je, má zájem a je schopen jim pomoci a respektuje je jako svébytná individua
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Školní vzdělávací program ZŠ Škvorec „Vzdělávání pro život“ klade důraz na některé základní principy, které chceme při vzdělávání žáků dodržovat. Jsou to následující zásadní a základní teze, z nichž vychází veškerá filozofie tohoto školního vzdělávacího programu:

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání, tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. V následujících tabulkách jsou uvedeny základní výchovné a vzdělávací strategie představující společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitostné aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Strategie školy vychází z výše uvedených klíčových kompetencí a jsou formulovány ke každé z nich, aby bylo patrné, ke kterým klíčovým kompetencím se vztahují.

Zaměstnanci školy společně definovali následující výchovně-vzdělávací strategie. Klíčové kompetence předpokládají to, že je úspěšně může rozvíjet ten pedagog, který celoživotně rozvíjí své klíčové kompetence. Úroveň dosažených kompetencí po absolvování naší základní školy není konečná a měla by vytvářet u žáků základ pro další učení na školách vyššího typu, pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě žáků.

1. Kompetence k učení	Život školy a žáka, výuka
Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. <u>„Vést žáky k dovednostem učit se a myslet.“</u>	• Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s přiměřeně náročným textem a vyhledávání informací s dostačujícími informačními zdroji. Rozvíjíme dovednost zjištěné informace třídit a propojit se skutečným životem. Ověřujeme, zda žák rozumí tištěnému i mluvenému slovu. • Rozvíjíme postoje, dovednosti a způsoby rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost, realizaci vlastních nápadů, podněcujeme k tvořivosti, zvědavosti a iniciativě. • Podporujeme samostatnost, organizování vlastní činnosti, prezentaci vlastní práce, účast na projektech, podíl na jednotlivých fázích činností – plánování, přípravy, realizaci, hodnocení. • Vedeme žáky ke správnému plánování a organizování volného času. • Přibližujeme učení žákům tak, aby rozvíjeli komunikační dovednosti, spolupracovali s týmem, měli radost z učení, jako další přínos pro vlastní učení. • Motivujeme žáky dobrými výsledky, zadáváme zajímavé úkoly, individualizujeme, rozvíjíme logiku a myšlení zábavnými formami. Poskytujeme v maximální míře šanci prožití úspěchu.

	• Pracujeme s chybou a učíme pracovat s chybou i žáky. Vedeme je k zodpovědnosti, využíváme sebehodnocení, hodnocení zpětnou vazbou, kladné hodnocení, osobní příklad. Učíme trpělivosti a povzbuzujeme. • Pracujeme s žáky tak, aby si uvědomovali vlastní možnosti, uplatňovali a poznávali své schopnosti, talent a přirozené vlohy. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi. • Ve vyučovacích předmětech podporujeme používání výpočetní techniky, encyklopedií a doplňující literatury, didaktických materiálů. Uplatňujeme činnostní charakter výuky.
--	---

2. Kompetence k řešení problému	Život školy a žáka, výuka
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. <u>„Vést žáky k dovednosti umět si poradit a tvořivě myslet.“</u>	• Ve škole vytváříme prostředí, aby si žák mohl svůj problém prezentovat a měl ve svém okolí osobu, se kterou se dá řešit. Vedeme žáky k vědomí, že problémy jsou součástí života, není čeho se obávat a dají se vždy řešit. • Při řešení problému podporujeme týmovou spolupráci. Vedeme žáky k tomu, že každý řeší problém po svém, a vedeme je k nejvhodnějšímu způsobu řešení. Motivujeme je řešením problémových situací z praktického života. • Předáváme poznatky v nehotové podobě, vedeme žáky k hledání alternativních řešení s možností obhajoby vlastního řešení. Rozvíjíme jejich kritické zhodnocení informací a nalezení správného řešení. Podporujeme je v tom, aby dokázali obhájit způsob řešení. • Zadáváme netradiční úlohy z praktického života (srovnávací testy, soutěže). Vedeme je k objevování vzájemných vztahů a příčin, jevů a dějů přírodních, společenských, historických. • Rozvíjíme schopnosti logického uvažování. Vedeme žáky k uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýze, syntéze, zobecňování, abstrakci. Ke schopnosti rozeznat důležitost problému.

	• Žáci prezentují své názory myšlenkami a nápady ve třídě, škole. Podle svých schopností se zapojují do soutěží. Vedeme žáky k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení projektů. • Vedeme žáky ke vhodnému a bezpečnému způsobu využívání dostupných zdrojů – ústních, tištěných, mediálních, počítačových, technických.
--	--

3. Kompetence komunikativní	Život školy a žáka, výuka
Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci. <u>„Vytvářet a rozvíjet komunikační dovednosti.“</u>	• Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli, a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd. • Učíme žáky naslouchat druhým, což chápeme jako nezbytný a účinný prvek mezilidské komunikace. • Etickou komunikaci (věcnost, naslouchání, prostor pro jiné názory, přijetí originálních názorů a respektování nesprávných názorů) prioritně rozvíjíme v mateřském jazyce, i v anglickém jazyce. Netolerujeme hrubou agresivní a vulgární komunikaci žáků a všech partnerů školy. • Seznamujeme žáky s možnostmi umění komunikovat různými formami a s věkově odlišnými skupinami ve škole i mimo školu. V obtížných i ohrožujících situacích. • Podporujeme přátelský vztah mezi třídami. Zařazujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky k tvořivé komunikaci. Poznáváním sebe a vztahů k jiným, rozvíjíme schopnost empatie, umění spolupráce a společného prožívání, přátelské vztahy. • Vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svůj názor podpořený logickými argumenty, nebáli se kritiky.

	• Vedeme žáky ke schopnosti prezentace svých vlastních názorů a prací ve třídách a prostorách školy, před ostatními spolužáky. Vytváříme pravidla chování ve třídách.
--	---

4. Kompetence sociální a personální	Život školy a žáka, výuka
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. <u>„Vést žáky k celoživotnímu respektování ostatních a ke spolupráci.“</u>	• Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel soužití a chování společně vytvořených (práva, povinnosti, sankce). • Vytváříme atmosféru demokracie, přátelství, tolerance, odmítání nežádoucích postojů, rozvíjíme emocionální inteligenci, kultivovaný projev. • Do výuky zařazujeme skupinovou práci a chceme žáky naučit základům kooperace, týmové práce a spolupráce. Ukazujeme žákům, že vzájemné odlišnosti tým nerozdělují, ale spojují, učíme je si vzájemně pomáhat. • Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. • Průběžně sledujeme sociální vztahy ve třídě a podle potřeby realizujeme aktivity na upevnění sociálních vztahů ve třídách. Vedeme je k uvědomění si ochrany fyzického, duševního a sociálního zdraví (klíma školy, estetika prostředí, zdravý denní režim, relaxace). • Vytváříme příznivé klíma ve škole, zvyšujeme estetiku školního prostředí za spoluúčasti žáků školy. Podílíme se na realizaci zdravého denního režimu dítěte ve škole, využíváme relaxaci v průběhu vyučování. • Učíme a vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, klíma ve třídě i ve škole. Netolerujeme projevy nesnášenlivosti, xenofobie a rasismu. • Podporujeme integraci žáků se speciálně vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

5. Kompetence občanské	Život školy a žáka, výuka
Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. <u>„Vést žáky k zodpovědnému přístupu a vlastní odpovědnosti.“</u>	• Školní řád aplikujeme na dohodnutá pravidla třídních kolektivů, zdůrazňujeme dodržování mravních hodnot a zásad slušného chování. • Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů národnostních i kulturních, vedeme je k solidaritě s druhými. • Učíme žáky jednat zodpovědně, demokraticky a svobodně, učíme je argumentovat, samostatně se rozhodovat a umět vhodně prosadit svůj zájem a nést důsledky za svá rozhodnutí a jednání. Vedeme je k umění být otevřený vůči spolužákům a učitelům. • Budujeme u žáků pozitivní vztahy. ke škole – úctu, sounáležitost, uznání a přirozenou autoritu. Nabízíme aktivity kulturní, sportovní jako protipól sociopatologických projevů chování. Umožňujeme volný pohyb, trávení přestávek venku, pořádáme akce školy pro žáky a jejich rodiče. • Vedeme žáky ke sběru starého papíru, třídění odpadu doma i ve škole. Vedeme je k ochraně přírodního i společenského prostředí. • Vedeme žáky k odpovědnému chování při akcích školy, akcích pro veřejnost. • Připravujeme budoucí žáky pro bezproblémový přestup z MŠ do naší ZŠ uskutečňováním zajímavých setkání.
6. Kompetence pracovní	Život školy a žáka, výuka
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.	• Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce, vedeme je k osvojování základních pracovních dovedností a návyků. • Vedeme žáky k tomu, aby k výsledkům práce přistupovali i z hlediska ochrany zdraví svého i druhých, ochrany životního prostředí, ochrany kulturních a historických hodnot. • Vedeme žáky k sebehodnocení, kvalitně provedenou práci oceníme.

<u>„Vést žáky k rozvíjení a uplatňování získaných dovedností v praktickém životě.“</u>	• Pestrou nabídkou zájmových útvarů a kvalitní nabídkou volnočasových aktivit podněcujeme u žáků zájem o další orientaci i smysluplném využívání volného času. • Výuku doplňujeme vhodnými exkurzemi, vycházkami s praktickými úkoly, pracovní kompetence rozvíjíme ve všech předmětech. • Seznamujeme žáky s různými profesemi /film, beseda, exkurze/ a vysvětlujeme jejich význam. • Žákovské práce, výtvarné i pracovní produkty vystavujeme v prostorách školy.
--	---

7. Kompetence digitální	Život školy a žáka, výuka
Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí. <u>„Vést žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií.“</u>	• Žáky vedeme k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb, aby jim usnadnily práci, zefektivnily rutinní činnost a zkvalitnily výsledky jejich práce. • Vedeme žáky k tomu, aby získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah. • Vedeme žáky k bezpečnému používání těchto zařízení i dat.

3.4 Základní koncepční strategie

1. Stejná péče pro žáky různě nadané, "neškatulkování" žáků podle intelektu, talentu a schopností. 2. Partnerství a vzájemné respektování se. 3. Dodržování slibů, dohod, pravidel. 4. Otevřenost, péče o zdravé a fungující všestranné informační toky.

Vzhledem k výše uvedeným záměrům a ke specifickým možnostem školy se naše snaha zaměří na tyto oblasti a problémy:

- A. Dlouhodobá podpora výuky anglického jazyka.**
- B. Zkvalitnění a rozšíření výuky informačních technologií.**
- C. Nadstandardní a v rámci možností maximální nabídka pohybových aktivit pro žáky.**
- D. Zkvalitňování a neustálá kultivace vztahů mezi zaměstnanci školy na bázi partnerství a příslušnosti k týmu (skupinové aktivity, zadávání úkolů skupinám zaměstnanců, nikoliv jedincům, změna forem porad s cílem zapojení všech účastníků).**
- E. Postupné řešení problémů spojených s přechodem žáků z prvního stupně na stupeň druhý (korigovat skokovou změnu ve změnu pozvolnou).**
- F. Vedení žáků kromě samozřejmého vztahu k evropské myšlence také k posilování úcty a odpovědnosti k vlastnímu městu, domovu, regionu (místní tradice, kultura, společenství lidí zde žijících).**
- G. Zvýšení individualizace výuky, na II. stupni nabídka povinně volitelných a nepovinných modulů pro žáky.**
- H. Dlouhodobá podpora technických předmětů a matematiky.**
- CH. Projektová výuka, kooperativní metody výuky a vedení k týmovosti.**
- I. Podporovat školní a mimoškolní aktivity žáků a rozvíjet spolupráci se všemi partnery.**
- J. Rozvíjení komunikační dovednosti žáků a tvůrčí myšlení.**

V souladu s moderními trendy je cílem našeho ŠVP „Vzdělávání pro život“ vytvořit ze školy místo aktivního a radostného poznávání, místo, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho práva na různost a individuální tempo. Velký důraz je v programu kladen na výchovné působení školy.

Základem je partnerský vztah mezi žáky a učiteli, mezi učiteli a rodiči založený na vzájemném respektu. Tento faktor klademe na první místo, protože je to právě vztahový a postojevý aspekt, který ovlivňuje celkové působení učitele na žáky i volbu výukových metod a postupů včetně přístupu k hodnocení výsledků vzdělávání. Žáci jsou zapojováni do spolurozhodování ve všech relevantních situacích a dostávají široký prostor pro vyjádření svých názorů.

Bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima je základní podmínkou kvalitního učení. Vytváření bezpečného klimatu je především prací učitelů se vztahy mezi dětmi a s dalšími prvky prostředí. Patří sem vyvozování pravidel společně s dětmi, stanovování mezí a limitů neautoritativními a nerepresivními způsoby i každodenní systematický a záměrný rozvoj komunikačních a sociálních dovedností dětí. Jsme si vědomi toho, že výše uvedené se podílí na snižování kázeňských obtíží v naší škole.

3.5 Naše výchovně vzdělávací cíle

Cíle základního vzdělání

Zaměstnanci školy se dohodli na společných výchovně vzdělávacích cílech školy a stanovili si strategie a kroky, kterými je budou u žáků podle „ŠVP ZŠ ŠKVOREC – Vzdělávání pro život“ naplňovat. Chceme navázat na dobrou tradici naší školy. Chceme rozvíjet silné stránky naší školy a eliminovat a napravovat nedostatky. Činnosti jsou výsledkem spolupráce mezi žáky a vyučujícími, aktivně rozvíjíme a využíváme spolupráci s rodiči.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍL	KROKY K NAPLŇOVÁNÍ STANOVENÉHO CÍLE
1. PARTNERSTVÍ Vytváříme klidné, motivující a partnerské prostředí pro žáky. Snažíme se rozvíjet u žáků jejich vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.	1. Spolupráce s MŠ a usnadnění přechodu do vzdělávání na ZŠ. 2. Spolupráce s organizacemi v obci, exkurze, divadla, výstavy apod. 3. Prezentace školy při účasti na akcích v obci a regionu. 4. Pravidelné konzultace s rodinami žáků, dny otevřených dveří. 5. Možnosti zapojení rodičů do projektů školy a tříd.
2. PRAVIDLA, PRÁVA, POVINNOSTI Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel. Učíme je, aby uplatňovali svá práva a zároveň naplňovali své povinnosti.	1. Spoluvytváření třídních pravidel chování, školního řádu. 2. Řešení problémových situací citlivým a taktním způsobem. 3. Vedení, získávání a dodržování etických norem chování. 4. Pravidelné setkávání žáků v třídním kruhu a sebehodnocení. 5. Vedení k vědomí a respektování práv i povinností.
3. KOMUNIKACE Rozvíjíme u žáků komunikační dovednosti. Podporujeme u žáků tvořivé myšlení, logické uvažování a rozvíjíme schopnosti řešení problémů.	1. Vytváření modelových situací k rozvíjení komunikace. 2. Dramatické, recitační a prezentační činnosti, hry. 3. Vyjadřování a správná formulace vlastního názoru. 4. Hodnocení a sebehodnocení práce jednotlivců a skupin. 5. Společné kolektivní akce tříd, komunikace s učitelem.

4. SPOLUPRÁCE Zvýšíme podíl takových metod práce, kterými rozvíjíme u žáků jejich schopnosti ke spolupráci, týmové sounáležitosti, respektu a vzájemnému poznání.	1. Skupinové a kooperativní formy práce, hry, aktivní učení. 2. Práce v týmech při vyhledávání a třídění informací. 3. Třídní projekty, projektové dny, soutěže a prezentace činností. 4. Vedení ke vzájemné pomoci, ochotě a uplatnění v kolektivu. 5. Spolupráce kolektivů různých tříd, společné akce, kroužky.
5. ZÁZEMÍ Vedeme a podporujeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, k využívání všech dostupných výukových materiálů jako zdrojů k získávání informací.	1. Efektivní využívání PC zázemí a interaktivních tabulí. 2. Práce s knihou jako prostředku k získávání informací. 3. Volba a využívání vhodných výukových materiálů pro žáky. 4. Vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času. 5. Péče o materiální a estetické zázemí školy, areálu školy a okolí.
6. ČINNOSTNÍ UČENÍ Umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení. Ve všech předmětech preferujeme metody činnostního učení.	1. Užívání názorných pomůcek s využitím zraku, sluchu a hmatu. 2. Vyvozování závěrů na základě manipulace, třídění a pozorování. 3. Využívání vlastních zkušeností žáků a jejich uplatnění. 4. Vedení k vlastním úvahám, závěrům a znovuoobjevování. 5. Důraz na pochopení, proč se danému jevu učí, porozumění.
7. BEZPEČÍ Chceme, aby v naší škole bylo vytvořeno především vstřícné a bezpečné prostředí pro žáky. Chceme je učit aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní zdraví a být za ně odpovědný.	1. Rozvíjení práce školního metodika prevence. 2. Práce s třídním kolektivem – komunikace v třídních kruzích. 3. Projekty k utváření vědomí zdravého životního stylu. 4. Respektování a rozvíjení individuálních schopností žáků. 5. Rozvíjení k toleranci a respektování názorů druhých.

8. UPLATNĚNÍ Pomáháme žákům tak, abychom rozvíjeli nejenom jejich vědomosti, ale abychom jim dali prostor pro uplatnění jejich dovedností, postojů, morálních a charakterových vlastností. Chceme je učit tak, aby vše bylo uplatnitelné v dalším životě.	1. Vytváření návyků k pozdějšímu samostatnému učení. 2. Podpora sebedůvěry žáků ve své schopnosti, tvořivost. 3. Změna postavení žáka ve vyučovací hodině k vlastní aktivitě. 4. Vytváření základů návyků pozdějšího využití a uplatnění. 5. Podporujeme sebevýchovné aktivity, vlastní odpovědnost.
9. OTEVŘENOST Spoluvytváříme prostor pro vzájemnou informovanost, rozvíjíme komunikaci, spolupráci a vzájemná setkávání. Otevřenost mezi školou, žáky a veřejností.	1. Uspořádávání akcí pro rodiče, Dny otevřených dveří, výstavy, besídky, vystoupení, výzdoba prostorů školy, akademie apod. 2. Vedeme ke vzájemné pomoci, uznávání a oceňování nápadů. 3. Vytvoření prostředí pro vzájemnou informovanost, zpětná vazba od rodičů i žáků. Webové stránky školy. 4. Vytváříme prostředí pro žáky jiných národnostních nebo sociálních skupin, prostředí pro žáky se zdravotním nebo jiným znevýhodněním. 5. Oceňujeme, vítáme a preferujeme vzájemný dialog.

3.6 Profil žáka naší školy

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k profilu žáka naší školy, který:

- utváří svoje vlastní postoje,
- slušně jedná a zdvořile vystupuje,
- je schopen přiznat svou chybu a omluvit se,
- dodržuje normy a pravidla společenského chování,
- poznává své duševní a fyzické schopnosti a možnosti,
- rozpoznává názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost a zdraví přiměřeně svému věku,
- váží si a chrání svůj i cizí život, dodržuje zásady zdravého způsobu života,
- chová se ohleduplně k lidem i přírodě,
- začíná se orientovat ve světě informací,
- rozšiřuje si slovní zásobu a pojmenovává pozorované skutečnosti,
- rozvíjí své pracovní návyky a pracovní postupy, osvojuje si schopnost pracovat ve skupině,
- rozvíjí svou schopnost logického a tvořivého myšlení,
- orientuje se v digitálním prostředí a bezpečně využívá digitální technologie ve svém životě.

3.7 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, kterých žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu ŠVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence občanské

Kompetence pracovní

Kompetence sociální a personální

Kompetence digitální

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžné digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použije,
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.8 Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže

Naším cílem působení v oblasti prevence rizikových projevů chování je dítě:

- odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku,
- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům,
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí při vědomí všech alternativ,
- s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi,
- schopné řešit problémové situace, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů,
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám,
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek,
- otevřené a pozitivně nastavené k sociálním vztahům,
- aktivně přijímající zdravý životní styl (životospráva, sportovní a kulturní aktivity).

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, kvalifikovaný, komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený. Svou osobností se pozitivně podílí na vývoji sebeuvědomění žáka a je schopen vyučovat za aktivní účasti dětí.

Zvyšování odolnosti žáků proti rizikovým projevům chováním zabezpečujeme systémovou a koordinovanou přípravou realizátorů preventivních aktivit ve škole.

Naše hlavní aktivity:

- systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v technikách pedagogické preventivní práce, nácvik praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a řešení problémových situací,
- systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu, oblastí preventivní výchovy do výuky,
- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny žáků, zaměřeného na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování,
- realizace zážitkových kurzů se zaměřením na osobnostní a sociální rozvoj žáka,
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času žáků,
- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu,

- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu patologických jevů a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených žáků,
- poskytování poradenských služeb a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a pedagogy.

Strategie školy v této oblasti je rozpracována v Minimálním preventivním programu, který základní strategii rozpracovává dále podrobněji na jeden školní rok a stanovuje krátkodobé cíle v rámci primární prevence školy. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, program je nejméně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh a efektivitu jednotlivých aktivit.

Do prevence rizikových projevů chování zapojujeme zároveň rodinu i veřejnost, a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu.

Důležité je i zapojení a spolupráce všech zainteresovaných subjektů jak resortu školství (PPP, SPC apod.), tak i resortů participujících a na primární prevenci spolupracujících (MPSV, MZ, MV, Policie ČR, OSPOD apod.).

3.9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

- § 16 školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání)
- Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoměrném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně nastavuje škola žákům bez doporučení školského poradenského pracoviště (ŠPP) na základě **plánu pedagogické podpory (PLPP)**. Tyto plány podpory formou myšlenkové mapy sepisují žáci individuálně společně s výchovnou poradkyní. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně nastavuje pedagogicko-psychologická poradna (PPP) nebo speciální pedagogické centrum (SPC). I s těmito žáky vytváří výchovná poradkyně PLPP. Žáci, kteří byli podporováni PLPP, a přesto nedošlo ke zlepšení jejich vzdělávání, se souhlasem zákonných zástupců posíláme do pedagogicko-psychologické poradny nebo SPC na primární vyšetření.

Někteří žáci z výsledků vyšetření PPP nebo SPC mají doporučení **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. Tyto IVP vypracovávají pedagogové společně s výchovným poradcem. S IVP seznámí výchovný poradce žáky a zákonné zástupce na osobní schůzce a upozorní zákonné zástupce na domácí přípravu a na pravidelnou spolupráci se školou. V individuálním vzdělávacím plánu vycházíme ze našeho ŠVP, z doporučení PPP nebo SPC a také podle informací od zákonného zástupce. IVP je průběžně aktualizováno a 2x ročně probíhá vyhodnocení, které písemně dostává zákonný zástupce.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole integrováni do běžných tříd. Jednou týdně navštěvují žáci 1. – 9. ročníku, kteří mají od PPP nastaven předmět speciálně pedagogické péče, toto doporučení v hodinách českého jazyka. Výchovný poradce nastavuje některým žákům i pedagogickou intervenci. V budově Třebostice vede předmět speciální pedagogické péče speciální pedagog, v budově ve Škvorci tento předmět vede pedagog s aprobací český jazyk pod vedením tohoto speciálního pedagoga. V některých třídách působí asistenti pedagoga, podle podpůrných opatření daného žáka.

ASISTENT PEDAGOGA

Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání žáka (příp. více žáků) se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením. Pracuje podle pokynů třídního pedagoga nebo dalšího pedagoga, který v příslušné třídě vyučuje. Podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb. K jeho hlavním činnostem patří pomoc žákovi/žákům v adaptaci na školní prostředí, při výuce a při přípravě na výuku, při výchovné a vzdělávací činnosti a při komunikaci s ostatními žáky, rodiči a komunitou, ze které žák/žáci pocházejí. Poskytuje rovněž nezbytnou pomoc žákovi/žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby. Při poskytování asistence je třeba vždy klást důraz na to, aby žák byl v co nejvyšší možné míře veden k samostatnosti.

Asistent pedagoga a třídní učitel se pravidelně setkává se zákonným zástupcem (1x týdně nebo se setkávají podle individuální potřeby) a vede podrobný deník žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ 1–5 STUPNĚ, KTERÁ VYUŽÍVÁME BĚHEM VZDĚLÁVACÍHO PROCESU

- při diferenciaci a individualizaci
- formativní hodnocení vzdělávání žáků
- relaxační a dechová cvičení
- zařazujeme krátké přestávky
- práci střídáme různými smyslovými podněty
- respektujeme pomalejší pracovní tempo žáka
- nabízíme kratší úkoly a zkrácené texty
- používáme zkrácené diktáty, autodiktáty nebo doplňovačky
- klademe důraz na ústní projev

- v rámci vymezených pravidel mají žáci možnost pohybu i relaxace
- využíváme vzájemnou pomoc spolužáků při hledání různých způsobů řešení (vysvětlování, procvičování učiva...)
- pozitivně žáky motivujeme k činnosti
- podpora prvního kroku
- podpora tvůrčího a bezpečného klima ve třídě
- pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci (konzultace učitel – žák – rodič)
- využíváme speciální didaktické pomůcky
- spolupráce s PPP, SPC nebo odbornými pracovišti
- spolupráce se školním poradenským pracovištěm
- spolupráce s ostatními školami
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- asistent pedagoga

Snažíme se zejména o bezproblémové začlenění těchto dětí do třídních kolektivů, překonávání problémů (na straně těchto dětí) i předsudků vůči nim (na straně většiny žáků). Významnou roli v tomto procesu zastávají především školní metodik prevence (práce s kolektivem) a školním speciálním pedagogem (práce s jednotlivými dětmi), kteří pracují v součinnosti s výchovným poradcem a třídními učiteli. Snažíme se aktivně spolupracovat se zákonnými zástupci žáků. Ve všech případech však striktně vyžadujeme plnění základních školních povinností (úplná a včasná docházka, vypracovávání domácích úkolů, nošení učebních pomůcek, dodržování školního řádu atd.)

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zahrnuje především:

1. Individuální integraci žáka v běžné třídě:

- individuální přístup k žákovi na základě diagnostiky,
- vytvoření podmínek k individuálnímu rozvoji vnitřního potenciálu žáka se SVP,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, ve kterých může být dítě úspěšné,
- toleranci individuální úrovně a tempa,
- posílení motivace žáka, ocenění snahy, malých úspěchů,
- nepřetěžování žáka, možnost dostatečné relaxace,
- nahrazení písemných forem zkoušení ústními,
- individuální hodnocení s tolerancí,
- případné využití slovního hodnocení v předmětech naukového zaměření nebo ve všech povinných a volitelných předmětech stanovených ŠVP.

2. V případě potřeby vypracování plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu.
3. Volba odpovídajících metod a forem práce a zajištění specifických učebnic a pomůcek.
4. Nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm.
5. Vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí.
6. Ná vaznost vhodných odpoledních aktivit ve školní družině a v zájmových útvarech.
7. Účast na hodinách zájmového útvaru Přípravy krokem, nebo na jiné formě reedukace.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Dělí se do pěti stupňů. Podpůrné opatření prvního stupně stanoví sama škola na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Opatření druhého až pátého stupně stanoví svým doporučením školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologické poradna PPP, speciálně pedagogické centrum SPC). Na jeho základě zpracuje škola individuální vzdělávací plán (IVP).

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY (popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení)

- Stupeň podpůrných opatření.
- Má písemnou podobu, je tvořen bez doporučení PPP, SPC. Je závazným dokumentem a je součástí dokumentace žáka.
- Představuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo v zapojení do kolektivu.
- Při zjištění obtíží informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Sestavuje ho při obtížích žáka třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém se vyskytují problémy, s pomocí výchovného poradce a speciálního pedagoga. Zodpovědný za finální verzi PLPP je třídní učitel.
- Třídní učitel stanoví i termín setkání se zákonnými zástupci, žákem, kde se domluví vzájemná spolupráce na nápravě potíží.
- S PLPP jsou seznámeni zákonní zástupci, žák, všichni ostatní vyučující ve třídě, výchovný poradce. Plán obsahuje podpis všech uvedených osob, které s ním byly seznámeny (učitelé, žák, zákonní zástupci...).
- Termín společných konzultací probíhá dle potřeby – nejlépe jednou za měsíc, vyhodnocení účinnosti PLPP po 3 měsících od data sestavení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pokračují učitelé v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.
- Při následně přetrvávajících obtížích doporučí škola žákovi vyšetření v PPP/SPC. PLPP slouží jako jeden z podkladů pro toto vyšetření.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení)

- 2.-5. stupeň podpůrných opatření.
- Má písemnou podobu, je tvořen na základě doporučení PPP, SPC. Je závazným dokumentem a je součástí dokumentace žáka.
- Sestavuje ho do jednoho měsíce od obdržení doporučení na základě písemné žádosti – informovaného souhlasu zákonných zástupců po schválení ředitelem školy třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém se vyskytují problémy, s pomocí výchovného poradce a speciálního pedagoga. Za tvorbu IVP je zodpovědný výchovný poradce. Zohledňuje individuální potřeby a nároky žáka.
- V případě podpůrného opatření od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3. ročník (tj. 1. období) a 5. ročník (tj. 2.období). Tyto výstupy jsou pro 1. i 2. období zařazeny formou souhrnné tabulky v učebním plánu daného předmětu. Pedagog je na základě doporučení PPP, SPC rozpracuje pro daný ročník.
- IVP obsahuje závěry a doporučení z vyšetření PPP, SPC, konkrétní způsoby reedukace, metody a formy práce, využívané pomůcky, učebnice, didaktické materiály, které se budou v případě potřeby používat při nápravě, způsob hodnocení, podmínky vzájemné spolupráce se zákonnými zástupci při nápravě. Dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.
- IVP může být v průběhu celého školního roku doplňován a upravován podle aktuálních potřeb žáka.
- S obsahem IVP jsou seznámeni ostatní vyučující ve třídě, žák a zákonní zástupci, všechny uvedené osoby IVP podepíší. Na společné konzultaci školy a zákonných zástupců jsou domluvena pravidla vzájemné spolupráce školy a zákonných zástupců a jejich spolupráce s dítětem.
- IVP je minimálně jednou ročně vyhodnocován ve spolupráci s pracovníkem PPP/SPC.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pokračují učitelé v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí takový jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka probíhá tak, aby byl simulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a rozvíjet. Tito žáci rovněž využívají možnosti účastnit se různých školních, meziškolních, okresních a krajských soutěží.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrná opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Na základě diagnostiky z PPP vytváří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem individuální vzdělávací plány, které jsou následně konzultovány se zákonnými zástupci žáka. Na základě individuálního vzdělávacího plánu můžeme mimořádně nadanému žákovi zadávat náročnější práci, práci navíc, problémové a logické úlohy. Žáci mají možnost pracovat s encyklopediemi i internetem a zprostředkovávat své poznatky třídě. Dále mohou mimořádně nadaní žáci využívat možnosti účastnit se různých školních i mimoškolních soutěží a olympiád různého zaměření. Žáci prvního ročníku, u kterých shledáme při nástupu do školy akceleraci ve čtení nebo v matematice, mají možnost individuální péče v kmenové třídě nebo mohou navštěvovat 2. ročník v hodinách matematiky a čtení.

Na začátku každého školního roku se zákonní zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami setkávají s výchovným poradcem a jsou informováni o průběhu vzdělávání jejich dětí. Informováni výchovným poradcem jsou také všichni učitelé. Na metodickém sdružení a předmětových komisích konzultují vhodné postupy práce a nacházejí společné způsoby řešení.

Škola stanoví:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných např.: předčasný nástup dítěte ke školní docházce (po doporučení PPP), vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků, účast žáka ve výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole, občasné vytváření skupin pro vybrané předměty, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, projektů, příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, nabídka volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže

Mezi žáky s poruchami chování patří žáci hyperaktivní, s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou méně přizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. Vzdělávání žáků probíhá podle zpracovaných individuálních výchovných plánů a podle výsledků vyšetření

spádové pedagogicko-psychologické poradny a odborných lékařů. Součástí IVýP jsou pravidla soužití kolektivu s jedincem a způsoby komunikace s dětmi i dospělými. Důležitá je zde dobrá komunikace školy se zákonnými zástupci, aktivní podílení zákonných zástupců na dodržování stanovených pravidel.

Při řešení problémů spojených s rizikovým chováním žáků využívá škola následující stupně řešení rizikového chování žáka v rámci školy:

1. Pohovor se žákem
2. Jednání se žákem a zákonným zástupcem
3. Individuální výchovný plán (IVýP)
4. Postoupení případu další straně

INDIVIDUÁLNÍ VÝCHOVNÝ PLÁN (popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení)

- Má písemnou podobu. Jeho cílem je odstranit rizikové chování.
- Je závazným dokumentem žáka s rizikovým chováním a je součástí dokumentace žáka.
- Spolupráce formou IVýP je pro všechny zúčastněné dobrovolná. Odmítnutí či odstoupení od spolupráce formou IVýP však škole nezabraňuje využití těch opatření, která odpovídají závažnosti rizikového chování žáka.
- Sestavuje ho třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém žák projevuje rizikové chování, s pomocí výchovného poradce a školního metodika prevence, za součinnosti zákonných zástupců a žáka.
- Obsahuje konkrétní vymezení problému, nastavení pravidel správného chování a plnění úkolů. Jeho nezbytnou součástí jsou definovaná opatření, kterých bude užito při neodstranění rizikového chování.
- Pokud přes veškerou snahu nedojde k odstranění rizikového chování žáka, je rodina předána ke spolupráci s další stranou (orgány sociálně-právní ochrany dětí – OSPOD, střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny...).
- IVýP může být v průběhu celé doby trvání doplňován a upravován podle aktuálních potřeb žáka.
- S obsahem IVýP jsou seznámeni ostatní vyučující ve třídě, žák a zákonní zástupci. Na společné konzultaci školy a zákonných zástupců jsou domluvena pravidla vzájemné spolupráce školy a zákonných zástupců a jejich spolupráce s dítětem.

Plán obsahuje podpis všech uvedených osob, které s ním byly seznámeny (učitelé, žák, zákonní zástupci...).

3.10 Průřezová témata

Průřezová témata prostupují celým vzdělávacím procesem ZŠ a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce a mimo ni.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů.

Průřezová témata se svým integračním obsahem mají důležitou úlohu při formování postojů žáků a tím i celé jejich osobnosti. Na naší škole jsou realizována těmito způsoby:

- integrace do jednotlivých vyučovacích předmětů,
- realizace školních projektů,
- exkurze, výukové programy, besedy, workshopy,
- práce žákovského parlamentu.

Integrace průřezových témat do předmětů a ročníků

1. Charakteristika Osobnostní a sociální výchovy /OSV/

a/ Osobnostní rozvoj -	Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita
b/ Sociální rozvoj -	Poznání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
c/ Morální rozvoj -	Kooperace a kompetice
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje a praktická etika

2. Výchova demokratického občana /VDO/

- a/ Občanská společnost a škola
- b/ Občan, občanská společnost a stát
- c/ Formy participace občanů v politickém životě
- d/ Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- a/ Evropa a svět nás zajímá
- b/ Objevujeme Evropu a svět
- c/ Jsme Evropané

4. Multikulturní výchova /MK/

- a/ Kulturní difference
- b/ Lidské vztahy
- c/ Etnický původ
- d/ Multikulturalita
- e/ Princip sociálního smíru a solidarity

5. Environmentální výchova /ENV/

- a/ Ekosystémy
- b/ Základní podmínky života
- c/ Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- d/ Vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova /MV/

- a/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- b/ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- c/ Stavba mediálních sdělení
- d/ Fungování a vliv médií ve společnosti
- e/ Vnímání autora mediálních sdělení
- f/ Tvorba mediálního sdělení
- g/ Práce v realizačním týmu

3.10.1 Charakteristika průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, a to k Výchově k občanství a k jejím částem "Člověk ve společnosti", "Člověk jako jedinec". Konkrétně k tématům "lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití" (Člověk ve společnosti) a "podobnost odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj" (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu /OSV/ k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým,
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování,
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu (TOPT OSV)

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj.

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i druhým,

- rozvoj zvládání vlastního chování,
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci,
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3.10.2 Charakteristika průřezového tématu **Výchova demokratického občana**

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. V zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu /VDO/ k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)

- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

Realizace průřezového tématu *Výchova demokratického občana* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti,
- úcty k zákonu,
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance,
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod,
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším,
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem,
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku; schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

3.10.3 Charakteristika průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

Průřezové téma *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním

životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. V této oblasti se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se uplatňuje daná problematika zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace**. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura** rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova, jako doplňující vzdělávací obor, umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Přínos průřezového tématu /VGS/ k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národ

- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

Realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků,
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti,
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám,
- na osvojování vzorců evropského občana,
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.10.4 Charakteristika průřezového tématu *Multikulturní výchova*

Průřezové téma *Multikulturní výchova* v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví**. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Přínos průřezového tématu /MK/ k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí,
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání,
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých,
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám,
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu,
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti,
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu,
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.10.5 Charakteristika průřezového tématu Environmentální výchova

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Vzdělávací oblast **Umění a kultura** poskytuje environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamyšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Propojení Enviromentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Přínos průřezového tématu /MK/ k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů

- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí,
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí,
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.10.6 Charakteristika průřezového tématu **Mediální výchova**

Průřezové téma **Mediální výchova** v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Přínos průřezového tématu /MD/ k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,

- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenní životě v regionu,
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení,
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování,
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.10.7 Přehled průřezových témat do těchto předmětů a ročníků:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – OSV

Osobnostní a sociální výchova – OSV /INT/										
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznání	Pr, Čj, Vv, Tv, Pč	Pr, Čj, Vv, Tv, Pč	Pr, Čj, Vv, Tv, Pč	Tv, Pč, Vv	Tv, Pč, Vv	Hv, M	Vv, M	Vv, Pč, M	Pč, Hv, M
	Sebepoznání a sebepojetí	Vv, Čj	Vv, Čj	Čj, Vv	Vv, Př	Př, Vv	VZdr	Vv, VZdr	Vv	Vv
	Seberegulace a sebeorganizace	Pr, Čj, Vv	Pr, Vv	Pr, Vv	Př, Vv	Př, Vv	VZdr	Hv, VZdr		VZdr
	Psychohygiena	Vv, Hv	Hv, Vv	Čj, Vv, Hv	Hv, Vv	Př, Hv, Vv			Hv	VZdr
	Kreativita	Čj, Vv, Hv, Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	Vv, Hv, Pč, Čj	Čj, Hv, Pč	Př, Čj, Hv, Pč, Vv	Vv, M	Vv, M	M	Pč, M
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Pr, Čj, Vv, Tv	Vv, Tv, Čj	Vv, Tv	Tv, Vv	Tv, Vv	VZdr	Vv, Vo		

	Mezilidské vztahy	Pr, Čj, Vv, Tv, Pč	Vv, Pr, Čj, Tv, Pč	Pr, Vv, Tv, Pč	Př, Tv, Pč, Vv	Vi, Tv, Pč, Vv	VZdr	Vv, Vo		Gv
	Komunikace	Pr, Čj, Vv, Hv	Vv, Čj, Vv, Hv	Pr, Čj, Hv	Př, Čj, Hv, Vv	Př, Čj, Hv, Vv	Hv, Vv, Čj, VZdr	Vo, VZdr, Čj	Čj	Vv, VZdr, Čj
	Kooperace a kompetice	Vv, Tv	Vv, Čj, Tv	Vv, Tv	Tv	Tv	VZdr		Pč	Pč
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv	Tv	Tv	Tv, Př, Vi, Pč	Tv, Pč	VZdr	VZdr, Hv		VZdr
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv, Př		VZdr	Vo	Vv, VZdr

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – VGS

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VGS /INT/									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Vv, Pč	Pč, Vv	Vv, Nj, Aj, Pč	Nj, Aj, Pč	Nj, Vi, Pč, Vv, Aj	Nj, Čj	Vv, Nj, Aj, Hv, Čj	Vv, Nj, Aj	Nj, Aj
Objevujeme Evropu a svět				Nj	Nj, Vi	Nj,	Z, D, Nj	Nj, Z, Aj	Nj, Z
Jsme Evropané	Tv, Vv	Tv, Vv	Tv, Tv	Tv, Vv	Tv, Vi, Vv	D, Vv	D, Vv, Z	D, Vv, Hv	D, Vo, Vv

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – VDO

Výchova demokratického občana – VDO /INT/									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Vv, Tv	Tv, Vv	Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Vko, Tv	Tv	Tv
Občan, občanská společnost a stát	Pr				VI		Vko	Vv	
Formy participace občanů v politickém životě	Vv	Vv	Vv	Vv	VI, Vv			Hv	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Vv	Vv	Vv, Aj	Nj, Aj, Vv	Nj, Aj, Vv	Nj, ICT	Vv, Nj	Nj, Čj	Nj, Aj

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – MK

Multikulturní výchova – MkV /INT/									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Vv, Tv	Tv, Vv	Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Vko, Tv	Tv	Tv
Lidské vztahy	Pr				VI		Vko	Vv	
Etnický původ	Vv	Vv	Vv	Vv	VI, Vv			Hv	
Multikulturalita	Vv	Vv	Vv, Aj	Nj, Aj, Vv	Nj, Aj, Vv	Nj, ICT	Vv, Nj	Nj, Čj	Nj, Aj
Princip sociálního smíru a solidarity			Pr						D

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – EnV

Environmentální výchova – EnV /INT/									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv	Vv	Vv, Pr	Př, VI, Vv	Př, Vv	Z, Pč, Vv, P	Pč, P	Z	Vv
Základní podmínky života	Pč	Pč	Pč, Pr	Pč, Př	Př, Pč	Pč, P, Z	P, Pč	P, Ch, Z, F	Pč, P
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pr, Tv	Tv, Pr	Tv, Pr	Př, VI, Tv	VI, Tv	Pč, Vv, Tv	Vv, Vkz, P, Pč, Tv	Ch, Z, Vv, F, Pč, P, Tv	Ch, Pč, P, Tv,
Vztah člověka k prostředí	Pč	Pč	Pč	Pč, VI	Př, Pč	Vv, P	Vv	Vv, Z, F, P	Ch, Vv, Z, P

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – MD

Mediální výchova – MV /INT/									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vv	Vv	Vv	Vv	Čj, Vv	Vko, IN, Čj	Vkz, Čj, Hv	Čj	Hv, Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv	Vv	Vv	Vv	Čj, Vv	Čj	Čj	Čj	Čj,
Stavba mediálních sdělení					Čj		Čj	Čj	Hv, Čj

Vnímání autora mediálních sdělení					Čj				
Fungování a vliv médií ve společnosti	Pr, Vv	Vv, Pr	Pr, Vv	Vv	Vv	Hv, Vv, Čj	Čj	Hv, Čj	Hv, Čj
Tvorba mediálního sdělení					Čj	IN	Vv		Vv, Čj
Práce v realizačním týmu				VI		IN			Vv

4. UČEBNÍ PLÁNY

4.1 Učební plán – 1.stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučovací předmět	Ročník					Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	9	8	7	9	42	51
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	24	24
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	3	6	14
		Vlastivěda	0	0	0	2	2		4	
		Přírodověda	0	0	0	2	2		4	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5

Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	1	1	2	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Celkem hodin v 1. – 5. ročníku			20	22	24	26	26	16	118	118
Ročníková maxima			22	22	26	26	26			

4.2 Učební plán – 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučovací předmět	Ročník				Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
			6.	7.	8	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	16	35
	Cizí jazyk	Anglický	4	3	3	3	1	13	
	Další cizí jazyk	Německý	0	2	2	2	0	6	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	1	16	16
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	1	7	7	27
	Chemie	Chemie	0	0	2	2		4	

	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2		8	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2		8	
Člověk a společnost	Občanská výchova	Výchova k občanství	2	0	1	1	2	4	12
	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2		8	
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	0	4	4
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	0	0	3	3
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	0	1		5	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	0	2	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	
Volitelné předměty			0	2	2	2	6	6	6
Celkem hodin v 6. – 9. ročníku			29	30	32	31	18	122	122
Ročníková maxima			30	30	32	32			

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

1. Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.
2. Psaní je součástí komunikační a slohové výchovy, realizuje se v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.
3. Vyučovací předmět Informatika je zaveden od 4. ročníku do 9. ročníku, v rozsahu 1 hodina týdně.
4. Pro jednotlivé tematické okruhy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je pro 1.- 3. ročník vytvořen předmět Prvouka, ve 4.-5. ročníku jsou vytvořeny předměty – Přírodověda a Vlastivěda.
5. Volná disponibilní časová dotace v rozsahu 16 hodin a 18 hodin je určena k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace.
6. Průřezová témata jsou realizována se všemi žáky v průběhu vzdělávání, jsou zařazena jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů.
7. Doplnující vzdělávací obor etická výchova je realizován formou integrace do předmětů.
8. Do předmětu Matematika je začleněno vzdělávací téma Finanční gramotnost.
9. Do předmětu Prvouka, Přírodověda je začleněno vzdělávací téma: Dopravní výchova, Výchova ke zdraví, Ochrana člověka za mimořádných událostí.
10. Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními bude probíhat na základě minimální doporučené úrovně pro 1., respektive 2. období 1. stupně a pro minimální doporučené úrovně 2. stupně daného předmětu úpravou případně nahrazením jiným předmětem v IVP dle schopností a dovedností daného žáka.
11. Volitelné předměty jsou zařazovány na 2. stupni v 7., 8., 9. ročníku dle zájmu žáků. Vyučovací předměty mají časovou dotaci v 7. ročníku – 2 hodiny, v 8. ročníku – 2 hodiny, v 9. ročníku – 2 hodiny.
Žákům jsou nabízeny tyto volitelné předměty: Anglická konverzace, Kresba a malba, Sportovní výchova pro chlapce a dívky, Přírodopisné prezentace, Přírodovědné praktikum, Logické hry, Dějepisný seminář, Filmový seminář, Základy fotografování, Podnikání a ekonomie, Literární seminář, Vaření, Ruční práce, Psaní všemi deseti, Robotika, Design, Artefietika.

5. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění a v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu podle § 30 odst. (2) školského zákona. Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých žáků.

Úvod

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je pomoci těmto pracovníkům a stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení. Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Hodnocení žáků

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

*jednoznačné,
srozumitelné,
srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
věcné, všestranné.*

2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Obsah

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

II. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

III. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

IV. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

V. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

VI. Školní řád – základní rámec

VII. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

VIII. Způsob hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

Informovanost zákonných zástupců je zajišťována průběžně:

- *písemně prostřednictvím žákovské knížky, notýsků, žákovského portfolia,*
- *před koncem každého čtvrtletí osobně prostřednictvím třídních schůzek nebo konzultačních hodin,*
- *pololetním výpisem z vysvědčení,*
- *vysvědčením předávaným na konci školního roku,*
- *možností nahlédnutí do významnějších testů žáka,*
- *v případech odůvodněných z hlediska vývoje prospěchu a chování žáka individuálním projednáním se zákonnými zástupci.*

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.

4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

5. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.

6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

7. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

8. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

9. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,*
- b) prospěl(a),*
- c) neprospěl(a),*
- d) nehodnocen(a).*

10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o **přezkoumání výsledků hodnocení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonných zástupců a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

11. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonných zástupců opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

12. **Výchovnými opatřeními** jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel. Ředitelka školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitelka školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitelka školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

13. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

14. K udělování výchovných opatření v souvislosti s docházkou je doporučeno se řídit vnitřní směrnicí – Doporučený postup při řešení absence žáků.

Základní vzdělávání

1. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Pochvalami a oceněními jsou:

Pochvala ředitelky školy – ředitelka školy může žákovi na návrh Školské rady, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitelky školy.

Cena roku – ředitelka školy a Školská rada mohou žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za vysoce záslužný čin přesahující rámec pochvaly uvedený v bodě 1, za vynikající úspěchy ve školní práci spojené se vzornou reprezentací školy cenu roku, která je spojena s věcným darem a s právem zápisu do pamětní knihy školy.

Výroční cena – ředitelka školy a Školská rada mohou žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za opakované vysoce záslužné činy přesahující rámec pochvaly uvedený v bodě 1, či za dlouhodobé vynikající úspěchy ve školní práci spojené s dlouhodobou opakovanou vzornou reprezentací školy výroční cenu, která je spojena s věcným darem a právem zápisu do pamětní knihy školy. Tato cena je výlučně udělována žákům, kteří v daném roce ukončují základní vzdělání.

2. Ředitelka školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

3. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pochvaly a ocenění třídního učitele

Pochvala třídního učitele – třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

1. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem a vnitřním školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) *napomenutí třídního učitele,*
- b) *důtku třídního učitele,*
- c) *důtku ředitele školy.*

Napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonné zástupce dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách.

Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitelky školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

Důtka ředitele školy – ukládá ji ředitelka školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností řádu školy a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.

Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

II. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitu hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.

2. Škola může nabídnout vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů (SCIO, KALIBRO, CERMAT, NIQES aj.), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoliv zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí a dovedností.

3. Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních):

- *schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,*
- *schopnost orientace v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,*
- *schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,*
- *schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se,...*
- *schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních částí úloh,*
- *schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,*

- *schopnost využívání mezipředmětových vazeb,*
- *schopnost aplikovat etické principy v praxi,*
- *schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,*
- *pochopení své role v kolektivu.*

4. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.

5. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

6. Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

7. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- *co se mu daří,*
- *co mu ještě nejde, jaké má rezervy,*
- *jak bude pokračovat dál,*

8. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

9. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

10. Žák písemnou nebo ústní formou (v notýscích nebo žákovské knížce) provede sebehodnocení v oblasti:

- *zodpovědnost*
- *motivace k učení*
- *sebedůvěra*
- *vztahy v třídním kolektivu.*

11. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace

III. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení péle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a s naznačením dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro chování žáka.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) *prospěl(a) s vyznamenáním,*
- b) *prospěl(a),*
- c) *neprospěl(a)*
- d) *nehodnocen(a).*

7. Žák je hodnocen stupněm

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků – klasifikační řád,
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se nehodnotí na vysvědčení a nezaznamenávají do dokumentace školy.

9. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

10. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- *předměty s převahou teoretického zaměření,*
- *předměty s převahou praktických činností a*
- *předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.*

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

10.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- *ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,*
- *schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,*
- *kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,*
- *aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,*
- *přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,*
- *kvalita výsledků činností,*
- *osvojení účinných metod samostatného studia.*

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

10.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti má na základní škole předmět pracovní činnosti a informatika. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

10.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

11. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

11.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

11.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

11.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

11.4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

11.5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a s naznačením dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro chování žáka.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

PROSPĚCH	
Ovládnutí učiva	
1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou

2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita a zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
CHOVÁNÍ	
1 - velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanovením vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy. Nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele škola dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - dobré	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

12. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací aj).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

IV. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

1. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených školním vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

6. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Opravné zkoušky

1. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní ČŠI.

Odlíšnosti pro individuální vzdělávání

1. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitelku školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitelka školy, krajský úřad. Pokud ředitelka školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Odlíšnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:

a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

3. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitelka zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
4. Zkoušku v kmenové škole lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
5. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka ředitelce zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území ČR, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.
6. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitelka zkoušející školy.
7. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitelka zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
8. Termín konání zkoušky dohodne ředitelka zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelkou zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitelka zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitelka zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
9. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
10. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".
11. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

V. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky a notýस्क - současně se sdělováním známek žákům. V žákovských knížkách a notýscích nejsou povoleny mínusy, plusy ani jiné doplňkové známky. U známek s lomítkem pak např. známka 1/2 znamená, že jsou hodnoceny dva různé jevy.
6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. U náročnějších písemných prací a zkoušení zpravidla platí, že:

a) stupněm 1 (výborně) je hodnocen žák, pokud zvládne alespoň 90 % požadovaných výkonů.

b) stupněm 2 (chvalitebně) je hodnocen žák, pokud zvládne alespoň 75 % požadovaných výkonů.

c) stupněm 3 (dobře) je hodnocen žák, pokud zvládne alespoň 45-50 % požadovaných výkonů.

d) stupněm 4 (dostatečně) je hodnocen žák, pokud zvládne alespoň 25 % požadovaných výkonů.

e) stupněm 5 (nedostatečně) je hodnocen žák, pokud zvládne méně než 25 % požadovaných výkonů.

U menších, dílčích zkoušení a testů (pětiminutovky, kontrola slovní zásoby apod.) se doporučuje: *zavést odlišný, obvykle přísnější systém známkování.*

Domácí úkoly známkuje vyučující motivačně dle vlastního uvážení, v žádném případě není možno klasifikovat nepřinesené domácí úkoly známkou 5, jde o problém kázeňský.

9. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní a písemné zkoušení). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

13. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

14. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

15. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

16. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

17. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve

vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, 21 - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

18. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

19. Pokud žák v daném pololetí:

a) je přítomen na méně než 60 % vyučovacích hodin daného předmětu nebo

b) nemá dostatečný počet známek proběhne schůzka vyučujícího s rodiči žáka, na níž se dohodnou podmínky, za kterých žák může být v řádném termínu klasifikován. Pokud schůzka neproběhne nebo nedojde k dohodě, je klasifikace odložena, popřípadě žák není klasifikován (viz §52 školského zákona).

VI. Školní řád

1. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických pracovníků, dodržuje školní řád, řady odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

2. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou. Účast na vyučování nepovinných předmětů a docházka do zájmových kroužků, do školní družiny a školního klubu je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.

3. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven a oblečen.

4. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání školní i soukromý majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.

5. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

6. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé.

7. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.

8. Pokud se žák nemůže zúčastnit výuky, jeho nepřítomnost omlouvají zákonní zástupci do 3 dnů písemně nebo telefonicky a po návratu do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Informaci o uvolnění z předem známých důvodů podávají zákonní zástupci písemně třídnímu učiteli. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze se souhlasem učitele hodiny (max. na jednu hodinu) nebo se souhlasem třídního učitele (na více hodin) na základě písemné žádosti zákonných zástupců. Žák odchází se zletilou osobou. Škola v odůvodněných případech může po zákonných zástupcích žáka požadovat, aby omluvenka žákovy absence byla doložena lékařským potvrzením.

10. Žák se řádně a systematicky připravuje na vyučování.

11. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu

a činnosti ve škole. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy hlásí bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.

12. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů po dobu pobytu ve škole neodkládají. Na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

VII. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

2. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami převažuje formativní hodnocení a přihlíží se k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. O použití slovního hodnocení rozhodne ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude žák se speciálními vzdělávacími potřebami vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

8. Všechna navrhovaná pedagogická podpůrná opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení místo jednostranného zdůrazňování chyb.
10. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Pedagogická intervence je uzpůsobena specifickým žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními.

VIII. Způsob hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných

1. Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.
2. Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.
3. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6. ETICKÁ VÝCHOVA /EV/ – DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

Doplňující vzdělávací obor **Etická výchova** je založen na systematickém osvojování sociálních dovedností u žáků především na základě zážitkové metody. V ŠVP „Vzdělávání pro život“ je zařazován do všech vzdělávacích oborů a oblastí formou integrace do všech předmětů. Celkové zaměření naší školy směřuje k rozvoji a posilování pozitivních morálních hodnot u dětí a ve vztazích na všech úrovních školy. Etická výchova plně koresponduje s prioritami a hodnotovou výchovou zmiňovanou ve strategiích naší školy.

CÍL INTEGRACE ETICKÉ VÝCHOVY DO PŘEDMĚTŮ:

Hlavní myšlenkou je: Nežiji sám, ale uprostřed druhých. Jednoznačným cílem je rozvoj **prosociálního chování žáků**, způsob, jak napomoci ve školním prostředí vychovat jedince, který přijímá a předává základní lidské a morální hodnoty v tom pozitivním slova smyslu. Podnítit a naučit žáky spolupracovat na realizaci toho, co považují za dobré a vydržet při realizaci záměru i ve ztížených podmínkách. Jedním ze základních cílů je i napomáhat vytváření vlastního názoru žáků, být jim oporou při prvním prosazování etických postojů a sociálních dovedností a pomoci při genezi osobnosti žáka.

V neposlední řadě si integrací do předmětů **Etická výchova** klade za cíl vytvořit ze školní třídy výchovné společenství, a tak napomoci k bezproblémovému soužití kolektivu a výuce ostatních předmětů v pozitivně naladěném prostředí spolupráce. Etická výchova nabízí žákům osvojení nových dovedností zábavnou a nenásilnou formou prožitkové pedagogiky - (pamatuji si to, co jsem prožil). Pomáhá při základní orientaci v životě, seznamuje se základními hodnotami, učí vytvářet plnohodnotné vztahy k sobě i svému okolí, stmeluje kolektiv, posiluje vztah pedagog – žák, nabízí pomoc při řešení základních problémů, v hledání vlastní identity a životního povolání a smyslu.

OBSAH DOPLŇUJÍCÍHO VZDĚLÁVACÍHO OBORU:

Obsah tvoří šest aplikačních témat. Díky nim mohou žáci vhodněji a efektivněji realizovat osvojené sociální dovednosti v každodenním životě. **Etické hodnoty, Sexuální zdraví, Rodinný život, Duchovní rozměr člověka, Ekonomické hodnoty, Ochrana přírody a životního prostředí.** Za základ bereme následujících deset bodů výchovy k prosociálnosti R. Roche-Olivara, které podmiňují a podporují pozitivní vývoj osobnosti. Prosociální chování je chování, vedoucí k pozitivním vztahům. Je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, poskytnutí pomoci jiným osobám a skupinám. Rozvíjí schopnost rozlišit a realizovat společenské cíle bez aktuálního očekávání odměny.

1) Komunikace

Téma učí žáky zvládnout základy komunikace verbální i neverbální a je také základním krokem k vytvoření spolupracujícího kolektivu třídy. Důraz je kladen na jasné a srozumitelné formulování sdělení a také naslouchání druhému. Mezi nejdůležitější dovednosti komunikace uplatňované v mezilidských vztazích, jež by si děti měly osvojit patří pohled, úsměv, pozdrav, otázka, smysluplná odpověď a používání „kouzelných“ slov prosím, děkuji, odpusť...

Na tyto základy dále navazuje komunikace citů, empatické naslouchání, schopnost přesně a jasně formulovat stanovisko, vhodně reagovat na oprávněnou i neoprávněnou kritiku, předcházení manipulací.

2) Důstojnost a lidské osoby, úcta k sobě

Pro vývoj zdravé osobnosti je důležité nejen sebepoznání, poznání svých silných i slabých stránek, ale zejména jejich přijetí. Sebeúcta vede nejen ke zdravému rozvoji charakteru, ale také k pozitivnímu hodnocení druhých a života, vyrůstá z pozitivního vztahu k sobě.

3) Pozitivní hodnocení druhých

Každý člověk je sám o sobě pozitivní hodnotou, má nejen hodnotu, ale svou důstojnost. Pozitivní hodnocení druhých je téma, které navozuje bezpodmínečné přijetí druhého se všemi klady, omezeními, chybami a učí žáky kladně hodnotit druhé: spolužáky, rodiče, učitele i život.

4) Tvořivost a iniciativa

Každý člověk má schopnosti a tendence ke změně a tvořivosti. Cílem tématu je poskytnout nové stimuly vedoucí zejména k proměně vzájemných vztahů. Tvořivost a iniciativu je možné využít při řešení problémů, při budování spolupráce, solidarity atd. Téma zahrnuje rozvoj vnímavosti, rozvíjí pozorovací schopnosti, představivost, koncentraci, porozumění problému, flexibilitu, schopnost vidět souvislosti, originalitu řešení, osobitost, přijetí a transformaci konfliktu do např. uměleckého díla atd.

5) Vyjádření a komunikace citů

Schopnost být otevřený a vyjádřit své city je předpokladem účinné komunikace. Pro rozvoj charakteru je velmi důležité rozpoznat, identifikovat a usměrňovat své city. Téma učí otevřeně a přiměřeně své city vyjadřovat, volit vhodnou dobu a formu k vyjádření negativních citů, vede k častému vyjadřování citů vyšších, pozitivních, které posilují vztah. V oblasti usměrnění citů se téma zaměřuje zejména na strach a agresivní formy chování vedoucí např. k šikaně. Dále se zabývá problémy vztahů ve třídě a v rodině.

6) Empatie

Učí žáky vžít se do situace druhých, naslouchat jim a aplikovat empatické postoje v každodenním životě, orientovat se na přítomný okamžik.

7) Asertivita

Zaměřuje se na přiměřené jednání zejména v oblasti verbální, na obranu vlastních práv a sebeprosazení. Téma seznamuje s asertivními technikami, učí obraně před manipulací, vede k využívání asertivního chování při řešení konfliktů, k převedení sporu na problém. Učí prosazovat oprávněný nárok a využívat asertivní dovednosti (např. ANO, NE) aplikované i v oblasti návykových látek.

8) Reálné a zobrazené vzory

Vzory pro život jsou tématem prostupujícím celé spektrum programu ETV. Pomocí vhodných modelů posilujících správné jednání docílujeme upevnění postojů a zvnitřnění předkládaných norem. Téma zahrnuje zobrazené vzory pohádek, příběhů, pro starší žáky stoupá důraz na vzory z reálného života. Toto téma využívá napodobování a identifikace se vzorem jako vývojově nejstarší formy učení, vede k novému pohledu na vliv reálných a zobrazených vzorů v životě žáků.

9) Pomoc, přátelství a spolupráce

Prosociální chování v osobních vztazích zahrnuje chování v praktických situacích: fyzickou pomoc, soucítění, verbální pomoc, darování, ochotu dělit se, spolupráci, přátelství atd.

10) Komplexní prosociálnost

Téma je směřováno od osoby ke skupině, zabývá se vztahy mezi skupinami. Zdůrazňuje vzájemnou solidaritu se sociálně slabšími a také národnostními menšinami. Zaměřuje se na řešení celospolečenských problémů, boj proti sociálním nespravedlnostem... Doplnující vzdělávací obor Etická výchova používá především metody běžné v zážitkové pedagogice. Jedná se o rozhovor, diskuzi, inscenační techniky, didaktické hry, řešení problémové situace, besedy, projekty atd. Inovativní je metodický přístup vedoucí k osvojení sociální dovednosti.

Etická výchova v užším slova smyslu má čtyři podstatné složky:

- **výchovný program** (rozvoj faktorů, které podporují pozitivní vývoj osobnosti, např. sebehodnocení, pozitivní hodnocení druhých, empatie, tvořivost v mezilidských vztazích),
- **specifický výchovný styl** charakterizovaný především bezpodmínečným přijetím dítěte, připisováním a vyjadřováním pozitivních vlastností a citů,
- **specifické výchovné metody** pomáhající vytvořit si vlastní zkušenost či názor, zážitkové učení,
- **rozvíjení prosociálnosti.**

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova směřuje k vytváření klíčových kompetencí tím, že sleduje následující dílčí cíle:

- Rozvinout u žáků schopnosti aktivně a tvořivě ovlivňovat měnící se životní a pracovní podmínky.
- Umožnit žákům navázat a rozvíjet uspokojivé vztahy.
- Vést žáky k rozpoznání povahy problému a k jeho aktivnímu řešení na základě získaných dovedností a vědomostí.
- Rozvinout u žáků správné způsoby komunikace a demonstrovat nové formy efektivního a tvořivého využívání dostupných prostředků komunikace.
- Vést žáky na základě osobní zkušenosti k pochopení výhod spolupráce.
- Vést žáky k toleranci, vstřícnosti a pochopení potřeb a postojů druhých.
- Vytvořit vnější podmínky, aby žáci mohli vnímat, přijímat, vytvářet a rozvíjet etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb.
- Rozvinout u žáků schopnost samostatně pozorovat, experimentovat a získané výsledky kriticky posuzovat a vyvodit z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Vést žáky k rozpoznání smyslu a cíle učení.
- Umožnit žákům kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.
- Podněcovat žáky ke kritickému myšlení, aby byli schopni činit uvážlivá rozhodnutí, za která jsou zodpovědní a která jsou schopni obhájit.
- Vést žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, ke snaze jim porozumět a vhodně na ně reagovat.
- Umožnit žákům vytvořit si pozitivní představu o sobě samém, aby mohlo dojít k posílení sebedůvěry a samostatnému seberozvoji.
- Vést žáky k ovládnutí vlastního chování.
- Vytvořit podmínky, aby žáci mohli na základě ohleduplnosti, úcty k druhým a snaze pomáhat participovat na utváření dobré atmosféry v týmu.
- Povzbuzovat žáky k respektu přesvědčení a hodnot druhých lidí.
- Rozvinout u žáků schopnost vcítit se do situací ostatních lidí.
- Vést žáky k odmítavému postoji vůči fyzickému i psychickému násilí.
- Umožnit žákům pochopit základní environmentální a ekologické problémy a souvislosti.
- Podněcovat žáky k uvážlivému a vhodnému rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
- Vést žáky, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Očekávané výstupy – 1. období: Žák:

- *si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci*
- *se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel*
- *si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým*
- *si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých*
- *zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky*
- *vyjadřuje city v jednoduchých situacích*
- *využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů*
- *reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc*

Očekávané výstupy – 2. období: Žák:

- *reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku*
- *si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení*
- *se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách*
- *identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomoci*
- *jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy*
- *iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně*

Očekávané výstupy – 2. stupeň: Žák:

- *komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci*
- *respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí*
- *analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu*
- *nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva*
- *rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory*
- *spolupracuje i v obtížných sociálních situacích*
- *je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení*
- *analyzuje etické aspekty různých životních situací*
- *se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů*
- *aplikuje postoje a způsobnosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy*

Učivo:

Základní komunikační dovednosti

- **komunikace při vytváření výchovného kolektivu** – představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace
- **základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích** – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva
- **základy neverbální komunikace** – seznámení se možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky
- **komunikace citů** – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu

Pozitivní hodnocení sebe a druhých

- **pozitivní hodnocení druhých** – v běžných podmínkách projevovali pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování **sebeпоjetí** – **sebepoznání**, sebehodnocení, sebepřijetí, sebe prezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování, pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu
- **akceptace druhého** – **zážitek** přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých

Tvořivost a základy spolupráce

- **tvořivost v mezilidských vztazích** – **vytváření** prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
- **schopnost spolupráce** – **radost** ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce
- **elementární prosociálnost** – **darování**, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství

Základy asertivního chování

- **iniciativa** – ve vztahu k jiným, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu
- **asertivní chování** – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

	STYLY ETICKÉ VÝCHOVY – působení vyučujících na žáky
1.	Přijímat dítě takové, jaké je, vyjadřovat k němu pozitivní vztah.
2.	Zaměřovat pozornost dítěte na důsledky jeho chování a jednání.
3.	Přisuzovat dítěti kladné vlastnosti, které u něho chceme rozvíjet.
4.	Povzbuzovat dítě k dobrému jednání.
5.	Správně dítě motivovat.

Etická výchova je průběžně naplňována v projektech Řetězení, Zrcadlení, Spolu až do konce, třídních aktivitách a třídnických hodinách, při akcích školy...

Očekávané výstupy – 1.stupeň

- A/ Český jazyk a literatura**
- B/ Anglický jazyk**
- C/ Matematika**
- D/ Informatika**
- E/ Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda**
- F/ Hudební výchova, Výtvarná výchova**
- G/ Tělesná výchova**
- H/ Pracovní činnosti**

A/ ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-3 – čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3 – rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3 – dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3 – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3 – píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3 – spojuje písmena a slabiky

ČJL-3 – převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3 – dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3 – opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJL-5 – vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5 – má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5 – v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5 – popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5 – opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5 – píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5 – píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy

ČJL-5 – ovládá hůlkové písmo

ČJL-5 – tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

- *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
- *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJL-3 – zná všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3 – rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3 – tvoří slabiky

ČJL-3 – rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3 – píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová*
- *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
- *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
- *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
- *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
- *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí*
- *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
- *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
- *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJL-5 – pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5 – dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5 – rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

ČJL-5 – určuje samohlásky a souhlásky

ČJL-5 – seřadí slova podle abecedy

ČJL-5 – správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

ČJL-5 – správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJL-3 – pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3 – reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

ČJL-3 – při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-5 – dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5 – vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5 – čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5 – určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5 – rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

ČJL-5 – ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

B/ ANGLICKÝ JAZYK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se během výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-3 – je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJL-5 – rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

ČJL-5 – rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

ČJL-5 – rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ
<u>Očekávané výstupy – 2. období</u> Žák: • <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i> • <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> • <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i> ČJL-5 – pozdraví a poděkuje ČJL-5 – sdělí své jméno a věk ČJL-5 – vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
<u>Očekávané výstupy – 2. období</u> Žák: • <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> • <i>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i> ČJL-5 – rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ
<u>Očekávané výstupy – 2. období</u> Žák: • <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> • <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i> <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i> - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

C/ MATEMATIKA

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-3 – porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3 – čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3 – zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat

M-3 – sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3 – řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

M-3 – umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
- *modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
- *porovná, sčítá odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel*
- *přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
- *porozumí významu znaku “-“ pro zápis záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-5 – čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5 – sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5 – zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5 – zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5 – tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5 – zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5 – rozeznává sudá a lichá čísla

M-5 – umí používat kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
- *popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-3 – modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3 – doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

M-3 – zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

M-3 – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *vyhledává, sbírá a třídí data*
- *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-5 – vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5 – orientuje se a čte v jednoduché tabulce

M-5 – určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

M-5 – umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
M-5 – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-3 – pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3 – rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3 – umí používat pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
- *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-5 – znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5 – měří a porovnává délku úsečky

M-5 – vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5 – sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5 – určí osu souměrnosti překládáním papíru

M-5 – pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

M-5 – řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

D/ INFORMATIKA

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

INF-5 – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

INF-5 – popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

- *v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*
- *ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

INF-5- sestavuje symbolické zápisy postupů

INF-5- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

INF-5- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi*
- *pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

INF-5 – v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

INF-5 – pro vymezený problém, který opakovaně řešil, a znamená do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- *propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
- *dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

INF-5 – najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

INF-5 – popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

E/ ČLOVĚK A JEHO SVĚT

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- *začlení svou obec/město/ do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci /městě/*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-3 – orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3 – popíše a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- *rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
- *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*
- *porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-5 – orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5 – řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5 – má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5 – zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti

ČJS-5 – sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5 – pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*
- *projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-3 – zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3 – má osvojené základy společenského chování

ČJS-3 – při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3 – projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3 – pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci /městě/*
- *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou*
- *orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnosti realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-5 – dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5 – rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5 – zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5 – používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5 – porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5 – sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*
- *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-3 – pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3 – zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3 – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3 – poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- *využívá knihovny, sbírek a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*
- *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-5 – rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5 – zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5 – vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-3 – pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3 – pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3 – pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3 – provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
- *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*
- *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*
- *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-5 – na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5 – popíše střídání ročních období

ČJS-5 – zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5 – zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5 – chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5 – popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5 – provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- *uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČJS-3 – uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3 – pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3 – rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3 – uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu

ČJS-3 – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace

s operátory tísňových linek

ČJS-3 – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2.období

Žák:

- *využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- *rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5 – uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5 – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5 – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5 – uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5 – odmítá návykové látky

ČJS-5 – ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

F/ UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *zpívá v jednohlase*
- *rytmizuje a melodizuje jednoduché texty*
- *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*
- *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

HV-3 – *zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*

HV-3 – *správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmozaci říkadel i při zpěvu*

HV-3 – *reaguje pohybem na tempové a rytmické změny*

HV-3 – *rozliší sílu zvuku*

HV-3 – *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- *realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- *rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- *vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- *rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků*
- *ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

HV-5-1 – zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1 – propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1 – doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1 – odliší tóny podle výšky, síly a barvy

HV-5-1 – pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

HV-5-1 – správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- *v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- *vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje*
- *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

VV-3 – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3 – rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3 – uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů*
- *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností*

- *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky*
- *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- *nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

VV-5 – uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5 – rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5 – při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5 – vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

G/ TĚLESNÁ VÝCHOVA

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy*
- *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

TV-3 – zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3 – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

TV-3 – dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3 – projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

TV-3 – zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- *zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy*
- *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

TV-5 – chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu

TV-5 – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5 – zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5 – uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5 – reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5 – dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

TV-5 – zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

TV-5 – zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

H/ ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ ČINNOSTI

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-3 – zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3 – pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-5 – vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5 – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5 – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5 – udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-3 – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-5 – provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5 – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5 – udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

ČSP-5 – zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*
- *pečuje o nenáročné rostliny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-3 – provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3 – pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-5 – zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5 – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5 – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5 – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- *chová se vhodně při stolování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-3 – upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3 – chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce*
- *poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

ČSP-5 – zná základní vybavení kuchyně

ČSP-5 – připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5 – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5 – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

ČSP-5 – uplatňuje zásady správné výživy

Očekávané výstupy – 2. stupeň ZŠ

- A/ Český jazyk a literatura
- B/ Anglický jazyk
- C/ Další cizí jazyk
- D/ Matematika
- E/ Informatika
- F/ Dějepis
- G/ Výchova k občanství
- H/ Fyzika
- CH/ Chemie
- I/ Přírodopis
- J/ Země
- K/ Hudební a výtvarná výchova
- L/ Výchova ke zdraví, tělesná výchova
- M/ Pracovní činnosti

A/ ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
<u>Očekávané výstupy</u> Žák: • <i>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</i> • <i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i> • <i>rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i>

- *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*
- *využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu*
- *samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*
- *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*
- *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák:

- *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch*
- *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*
- *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*
- *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák:

- *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*
- *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*

- *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*
- *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*
- *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*
- *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*
- *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*
- *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*
- *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*

B/ ANGLICKÝ JAZYK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

Žák:

- *rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně*
- *rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat*

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích*
- *mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech*
- *vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

Žák:

- *vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech*
- *rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace*

PSANÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech*
- *rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace*

C/ DALŠÍ CIZÍ JAZYK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

Žák:

- *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

Žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

D/ MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

Žák:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

- *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*
- *analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*

ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

Žák:

- *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- *porovnává soubory dat*
- *určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti*
- *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*
- *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

Žák:

- *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů*
- *využívá potřebnou matematickou symboliku*
- *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
- *načrtne a sestrojí rovinné útvary*
- *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
- *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
- *načrtne a sestrojí síť základních těles*

- *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*
- *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

Žák:

- *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*

E/ INFORMATIKA

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. stupeň

Žák:

- *získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat*
- *navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu*
- *vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat jeho řešení, situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat, porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní*
- *zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému, vyhledá chybu v modelu a opraví ji*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. stupeň

Žák:

- *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen*
- *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení*
- *vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému*

- *v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj, program vyzkouší a opraví v něm případné chyby, používá opakování, větvení programu, proměnné*
- *ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. stupeň

Žák:

- *vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů*
- *nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku, využívá funkce pro automatizaci zpracování dat*
- *vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat, na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat*
- *sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu*

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. stupeň

Žák:

- *popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému, diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě*
- *ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos*
- *vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky*
- *poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače*
- *dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení*

F/ DĚJEPIS

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

Žák:

- *uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
- *uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*
- *orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- *charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*
- *objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

Žák:

- *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
- *uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví*
- *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství*
- *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie*

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

Žák:

- *popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*
- *objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*
- *vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*

- *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

Žák:

- *vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve*
- *vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- *popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*
- *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek*

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- *vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti*
- *objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé*
- *porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů*
- *vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií*

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

Žák:

- *na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky*
- *rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů*
- *charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu*

- *na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv*
- *zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí*

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT

Očekávané výstupy

Žák:

- *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků*
- *vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce*
- *posoudí postavení rozvojových zemí*
- *prokáže základní orientaci v problémech současného světa*

G/ VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

Žák:

- *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
- *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
- *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*
- *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích*
- *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*
- *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

Žák:

- *vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků*
- *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*
- *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*
- *kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*
- *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

ČLOVĚK STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny
- na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

Žák:

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

Žák:

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

H/ FYZIKA

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

Žák:

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES, SÍLY

Očekávané výstupy

Žák:

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

Žák:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

ENERGIE

Očekávané výstupy

Žák:

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

Žák:

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

Žák:

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

Očekávané výstupy

Žák:

- *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*

CH/ CHEMIE

POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

Žák:

- *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*
- *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*

SMĚSI

Očekávané výstupy

Žák:

- *rozlišuje směsi a chemické látky*
- *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*
- *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*
- *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*

ČÁSTICOVÁ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

Žák:

- *používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech*
- *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

Žák:

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

Žák:

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

Žák:

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

Žák:

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka

I/ PŘÍRODOPIS

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

Žák:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

Žák:

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

Žák:

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

Žák:

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

Žák:

- *určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy*
- *orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka*
- *objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří*
- *rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

Žák:

- *rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek*
- *rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*
- *uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák:

- *uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- *na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- *uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí*

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

Žák:

- *aplikuje praktické metody poznávání přírody*

J/ ZEMĚPIS

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

Žák:

- *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*
- *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

Žák:

- *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*
- *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*
- *porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost*

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

Žák:

- *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
- *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
- *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*
- *posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*
- *zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje*
- *porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit*
- *porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků*
- *lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech*

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin*
- *uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)*
- *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

Žák:

- *vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy*
- *hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- *hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu*
- *lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit*
- *uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

Žák:

- *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*
- *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

K/ HUDEBNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák:

- *využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*
- *uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*
- *reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*
- *rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*
- *orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*
- *zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*
- *vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění*

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák:

- *vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků*

- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

L/ VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, TĚLESNÁ VÝCHOVA

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*
- *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*
- *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví*
- *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví*
- *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí*
- *dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*
- *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*
- *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*

- *samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím*
- *respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví*
- *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování*
- *uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým*
- *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi*
- *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*
- *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*

TĚLESNÁ VÝCHOVA

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*

- *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- *uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*
- *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- *zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

M/ PRACOVNÍ VÝCHOVA

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

Žák:

- *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeňskou*
- *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
- *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
- *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku*
- *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu*

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ
<u>Očekávané výstupy</u> Žák: • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu, aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ
<u>Očekávané výstupy</u> Žák: • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI
<u>Očekávané výstupy</u> Žák: • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
PŘÍPRAVA POKRMŮ
<u>Očekávané výstupy</u> Žák: • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

- *připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy*
- *dodržuje základní principy stolování, společenské chování a obsluhy u stolu ve společnosti*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

Žák:

- *vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů*
- *zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl*
- *vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci*
- *dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci*
- *poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- *ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky*
- *propojuje vzájemně jednotlivá digitální nařízení*
- *pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava*
- *ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*
- *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úraz*

SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy

Žák:

- *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*
- *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*
- *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

7. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – 1. STUPEŇ

Dle potřeby jsou v některých předmětech (anglický jazyk, český jazyk, matematika, tělesná výchova a informatika) třídy děleny.

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti školy jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory. Jedná se o následující oblasti:

Jazyk a jazyková komunikace; předmět Český jazyk, Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk

Matematika a její aplikace; předmět Matematika

Člověk a jeho svět; předmět Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Člověk a společnost; předmět Dějepis a Výchova k občanství

Informatika; předmět Informatika

Člověk a svět práce; předmět Pracovní činnosti a Pracovní výchova

Umění a kultura; předmět Hudební výchova, Výtvarná výchova

Člověk a zdraví; předmět Tělesná výchova, Výchova ke zdraví

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou vymezeny charakteristikou vzdělávací oblasti, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje v ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů. Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů je tvořen očekávanými výstupy a učivem. Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě.

Učivo je v RVP ZV strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí. Pro svoji informativní a formativní funkci tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu. Učivo je závazné minimálně v rozsahu uvedeném v RVP ZV. V ŠVP je učivo rozpracováno a zařazeno do jednotlivých ročníků nebo delších časových úseků.

Učitelé při tvorbě školního vzdělávacího programu vzájemně spolupracují, propojují vhodná témata společná jednotlivým vzdělávacím oborům a posilují nadpředmětový přístup ke vzdělávání.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý

z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. Jsou zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zaměřuje na základní jazykové funkce (pozdravy, poděkování, prosby atd.) a kompenzační strategii (umí říct, že nerozumí nebo požádá o zopakování). Nejdříve převládá fáze výuky mluvení, poslechu a slovní zásoby nad výukou čtení, psaní a gramatiky. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Cizí jazyk
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, vede k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v žácích toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Veškerá výuka gramatiky je proto podřízena komunikačním schopnostem žáků, na něž je kladen důraz. V rámci výuky anglického jazyka pracují žáci s výukovým programem (softwarem) pro příslušný ročník. Využívají nabídky výuky anglického jazyka různých portálů.

V rámci tohoto předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	0	0	3	3	3

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli mluvit anglicky s cizincem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme jim zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- navozujeme situace vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých si žáci pomáhají, vzájemně spolu komunikují, spolupracují

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích
- umožňujeme jim prezentovat jejich práce vytvořené při hodinách

Kompetence pracovní

- vedeme je k samostatnému užívání dvojjazyčného a výkladového slovníku
- zadáváme dlouhodobé úkoly formou projektů, při kterých se učí svou práci plánovat

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

Charakteristika předmětu

Český jazyk zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Klade důraz na čtenářskou gramotnost.

Komunikační a slohová výchova

Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a posoudit jeho obsah.

Jazyková výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základem pro jasné, přehledné a srozumitelné vyjadřování. Získávají dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle různých hledisek a dospívat k zobecnění.

Literární výchova

Žáci získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, schopnosti porozumět čtenému textu, interpretovat ho i tvořit. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a vyjadřovat své dojmy. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti.

Výuka probíhá ve třídě, školní knihovně nebo počítačové pracovně. Žáci pracují s výukovými programy příslušného ročníku. Využívají znalostí práce s grafickým a textovým editorem při zpracování referátů, projektů, při tvorbě prezentací. Žáci vyhledávají potřebné informace v encyklopediích nebo na internetu.

V rámci vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova v globálních souvislostech, Výchova demokratického občana a Mediální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	9	9	9	8	7

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme efektivní metody a způsoby práce
- vedeme žáky k používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- zadáváme úkoly, při kterých je třeba získávat informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování

- vedeme žáky k jasné, srozumitelné a zajímavé prezentaci výsledků práce
- dáváme žákům příležitost hodnotit vlastní práci i práci spolužáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vedeme žáky k dovednosti nacházet chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům formulovat své myšlenky a názory, obhajovat je
- učíme je naslouchat promluvám jiných lidí, reagovat na ně, zapojovat se do diskuze
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních žánrů
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- ukládáme úkoly, při kterých žáci spolupracují ve skupině, přijímají v ní pravidla spolupráce a role členů
- vytváříme podmínky pro diskuzi

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- navštěvujeme se žáky knihovny, divadla, výstavy

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům ve výuce využívat výukové programy
- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika

Charakteristika předmětu

Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v životě. Je založena na aktivních činnostech žáků.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Žáci se učí používat kalkulátory a matematické výukové programy, používat další pomůcky, což umožní přístup k matematice i těm žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace – žáci si osvojují aritmetické operace (dovednost provádět operaci, algoritmické a významové porozumění). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí a seznamují se s jejich reprezentacemi. Tyto změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů, jednoduché případy konstruují.

Geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, učí se porovnávat, odhadovat a měřit délku, zjišťují obvod a obsah, zdokonalují svůj grafický projev.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci uplatňují své logické myšlení, řeší problémové situace a úlohy z běžného života, provádějí situační náčrty.

Do matematiky je zařazena finanční gramotnost, která respektuje úroveň žáků v různých etapách vzdělávání. Na prvním stupni žáci pracují s peněžním modelem, využíváním peněz v běžných situacích, odhadují a kontrolují ceny, vrácení peněz při nákupu, plánují si své výdaje, vysvětlí, proč spořit, kdy si mohou půjčovat, jak vracet dluhy – banka jako správce peněz. Seznámí se s hotovostní a bezhotovostní formou peněz, způsoby placení. Dále se finanční gramotnost rozvíjí v prvouce.

Výuka bude realizována v učebně třídy, v počítačové učebně (žáci pracují s výukovými programy pro příslušný ročník).

V rámci vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	4	5	5	5	5

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme efektivní metody a způsoby práce

- zadáváme úkoly, při kterých je třeba získávat informace z různých zdrojů
- seznamujeme žáky s obecně používanými symboly
- vedeme žáky k jasné, srozumitelné a zajímavé prezentaci výsledků práce
- dáváme žákům příležitost hodnotit vlastní práci i práci spolužáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby využívali již získané dovednosti při řešení problému
- necháme žáky ztvárňovat problémové situace
- vedeme žáky k tomu, aby se rozhodovali, svá rozhodnutí prověřovali a pak obhajovali
- společně s žáky porovnáváme a hodnotíme výsledky práce

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům formulovat své myšlenky a názory, obhajovat je
- učíme je naslouchat promluvám jiných lidí, reagovat na ně, zapojovat se do diskuze
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- ukládáme úkoly, při kterých žáci spolupracují ve skupině, přijímají v ní pravidla spolupráce a role členů
- vytváříme podmínky pro diskuzi
- navozujeme příznivou atmosféru pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků

Kompetence občanské

- spoluvytváříme s žáky pravidla chování, spolupráce, kritéria hodnocení a dbáme na dodržování dohodnutých pravidel
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- navozujeme dostatek situací pro začlenění žáků z jiného kulturního nebo jazykového prostředí a žáků s handicapem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému používání pomůcek
- umožňujeme žákům ve výuce používat kalkulačky, využívat výukové programy
- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat

Vzdělávací oblast:	Informatika
Vzdělávací obor:	Informatika
Vyučovací předmět:	Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat počítači. Pochopení, že digitální technologie fungují, přispívá k porozumění zákonitostem digitálního světa a k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Pro osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informatika zařazena jako povinná součást základního vzdělávání i na 1. stupni a na 2. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka Informatiky je na prvním stupni ve 4. - 5. ročníku ročníku.

Výuka probíhá ve třídách (dělených třídách). Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskuzí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V rámci vzdělávacího oboru Informatika jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	0	0	0	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem nás
- k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k formulování svého požadavku při interakci s počítačem a hledali řešení problému
- k porovnávání informací a poznatků získaných z různých zdrojů a jejich věrohodnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu a výstižně
- k využívání informačních a komunikačních prostředků ke svému rozvoji
- k využívání informačních a komunikačních prostředků při komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, k vytváření společných pravidel a příjemného prostředí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- k odpovědnému, etickému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- k dodržování zásad bezpečnosti práce a k prevenci pracovních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**
Vyučovací předmět: **Prvouka**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Prvouka** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy, souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Prvouka** je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se s základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. Seznamují se se světem financí a etickým chováním.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a čase. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině a v obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Do prvouky jsou zařazena témata z etické výchovy a dopravní výchovy. Škola spolu s rodinou formují hodnotový systém jedince a tato spolupráce je nezastupitelná.

Základním smyslem dopravní výchovy je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Základním cílem zařazení dopravní výchovy je získávání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu. Témata dopravní výchovy prolínají učivem 1. - 3. ročníku.

V prvouce žáci pracují s výukovými programy příslušného ročníku. Naučí se vyhledávat informace na různých portálech. Informace získané na internetu využijí při výuce, při zpracování referátů, projektů.

Výuka probíhá ve třídě i mimo budovu školy, v terénu okolí školy, na exkurzích, v knihovně, na škole v přírodě a při realizaci projektů školy, třídy.

V rámci tohoto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	2	2	2	-	-

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posoudit vlastní pokrok
- předkládáme žákům zajímavé úkoly, které vzbudí potřebu dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- nabízíme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- vytváříme podmínky pro diskuzi

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a menších pracovních skupinách při vyhledávání informací i jejich zpracování
- budujeme sebedůvěru žáků a jejich rozvoj individuálním přístupem

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí na základě příkladů z historie
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům ve výuce využívat výukové programy
- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat

- provádíme s žáky různé pokusy, sledování a vedeme je k jejich srozumitelnému záznamu a vyhodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby při každé práci dodržovali bezpečnost a hygienu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Přírodověda** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV.

Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získávání takových dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje na učivo prvouky v 1. - 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů:

Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze, ozdravné pobyty apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním a sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

V přírodovědě pracují žáci s výukovými programy příslušného ročníku. Naučí se vyhledávat informace na různých portálech. Informace získané na internetu využijí při výuce, při zpracování referátů, projektů atd.

Ve vyučovacím předmětu Přírodověda jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	-	-	-	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posoudit vlastní pokrok
- předkládáme žákům zajímavé úkoly, které vzbudí potřebu dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- nabízíme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- vytváříme podmínky pro diskuzi

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a menších pracovních skupinách při vyhledávání informací i jejich zpracování
- budujeme sebedůvěru žáků a jejich rozvoj individuálním přístupem

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí na základě příkladů z historie
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům ve výuce využívat výukové programy
- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat
- provádíme s žáky různé pokusy, sledování a vedeme je k jejich srozumitelnému záznamu a vyhodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby při každé práci dodržovali bezpečnost a hygienu

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RV ZVP. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah k obci, regionu a zemi, ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas*. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce, regionu a vlasti. Získávají

základní informace o Evropě a ostatních kontinentech. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce, učí se chápat jejich souvislosti s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v krajině, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu, postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života našich předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Výuka probíhá převážně ve třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek muzeí, městské knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, tisk, televize, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

Ve vlastivědě žáci pracují s výukovými programy příslušného ročníku. Naučí se vyhledávat informace na různých portálech. Informace získané na internetu využijí při výuce, při zpracování referátů, projektů, prezentací.

V rámci předmětu Vlastivěda jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	-	-	-	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posoudit vlastní pokrok
- předkládáme žákům zajímavé úkoly, které vzbudí potřebu dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- nabízíme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- vytváříme podmínky pro diskuzi

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a menších pracovních skupinách při vyhledávání informací i jejich zpracování
- budujeme sebedůvěru žáků a jejich rozvoj individuálním přístupem

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí na základě příkladů z historie
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům ve výuce využívat výukové programy
- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat
- provádíme s žáky různé pokusy, sledování a vedeme je k jejich srozumitelnému záznamu a vyhodnocení
- vedeme žáky k tomu, aby při každé práci dodržovali bezpečnost a hygienu

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Hudební výchova
Vyučovací předmět:	Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka. Prostřednictvím těchto činností pak žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Tento obor zahrnuje čtyři hudební činnosti:

Vokální činnosti – obsahem je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti – obsahem je hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Hudebně pohybové činnosti – obsahem je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Poslechové činnosti – obsahem je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výuka probíhá v hodinách hudební výchovy v učebnách jednotlivých ročníků. Poslechové činnosti lze obohatit návštěvou výchovných koncertů.

V předmětu Hudební výchova je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební výchově a aby s nimi dovedli zacházet
- ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik

Kompetence k řešení problémů

- otvíráme před žáky možnost volby vhodných hudebních prostředků
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme jim dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomovali, že různí lidé vnímají stejnou věc různě
- vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení postupovali uvážlivě, aby svůj názor byli schopni obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu hudebnímu projevu

Kompetence sociální a personální

- ukazujeme žákům potřebu spolupráce, jejich důležitost ve skupině
- vysvětlujeme žákům zásady chování na výstavách, kulturních akcích, koncertech
- budujeme v dětech sebedůvěru na základě respektování jejich názoru

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším hudebním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu hudebního projevu, navštěvujeme se žáky koncerty a vedeme je k tomu, aby se sami koncertů účastnili

Kompetence pracovní

- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné hudební návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro práci v hudební výchově

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, které jsou důležitou složkou uplatnění člověka v životě i ve společnosti a tvoří v určitém smyslu protiváhu či doplnění ostatních vzdělávacích oblastí.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Žáci se učí pracovat s různými materiály a vhodně je využívat. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Jsou soustavně vedeni k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci. Z dlouhodobého pohledu pomáhá obor Člověk a svět práce žákům při orientaci v pracovní sféře a při budoucím rozhodování o volbě povolání.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k uplatnění vlastní tvořivosti a úsilí při plnění zadaných úkolů a k odpovědnosti za výsledky své i společné práce. Vede je k plánování a organizaci práce a k bezpečnému používání vhodných nástrojů a pomůcek. Je prostředkem k praktickému poznávání okolního světa a k získání vztahu k hodnotám lidské práce a výsledků lidské činnosti. Je pro žáky příležitostí k seberealizaci a rozvíjení sebedůvěry.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

V rámci předmětu pracovní činnosti jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v pracovních činnostech a aby s nimi dovedli zacházet
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých pracovních technik
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání
- vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení postupovali uvážlivě, aby svůj názor byli schopni obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu pracovnímu projevu

Kompetence sociální a personální

- ukazujeme žákům potřebu spolupráce, jejich důležitost ve skupině
- vysvětlujeme žákům zásady chování při práci s různými materiály
- budujeme v žácích sebedůvěru na základě respektování jejich názoru

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s různými řemesly a vysvětlujeme jim jejich význam
- vedeme je k objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při práci
- vysvětlujeme jim, jak správně používat pracovní nástroje, nářadí a pomůcky a jak o ně pečovat, ukládat je

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Výtvarná výchova
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

V etapě základního vzdělávání je **Výtvarná výchova** postavena na tvůrčích činnostech. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky tradiční, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobní jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby i děl různých obrazových médií.

Ve výtvarné výchově jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	1	2	1	1	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům ve výtvarné výchově a aby s nimi dovedli zacházet
- ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů

- otvíráme před žáky možnost volby vhodných výtvarných prostředků
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme jim dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomovali, že různí lidé vnímají stejnou věc různě
- vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení postupovali uvážlivě, aby svůj názor byli schopni obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu výtvarnému projevu

Kompetence sociální a personální

- ukazujeme žákům potřebu spolupráce, jejich důležitost ve skupině
- vysvětlujeme žákům zásady chování na výstavách, kulturních akcích
- budujeme v dětech sebedůvěru na základě respektování jejich názoru

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším výtvarným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu výtvarného projevu, navštěvujeme se žáky výstavy a vedeme je k tomu, aby se sami výstav účastnili

Kompetence pracovní

- vytváříme dostatek situací k tomu, aby žáci získali správné pracovní návyky, naučili se svou práci plánovat, organizovat
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro práci ve výtvarné výchově
- vysvětlujeme jim, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových

činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozdílné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování a organizační schopnosti. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je organizována v tělocvičně. Současně jsou využívána venkovní sportoviště. Ve druhém ročníku absolvuji žáci plavecký výcvik v rozsahu 40 vyučovacích hodin.

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova* (zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách).

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	2	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat, řídit
- podporujeme žákovu tvořivou rozmanitost, samostatný úsudek, rozhodnost a osobité řešení
- oceňujeme u žáků pokroky a úspěšné zvládnutí sportovních aktivit vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem každého jednotlivce

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků samostatné volby různých postupů a řešení problémů při sportovních činnostech
- zadáváme úkoly, při kterých žáci sami objevují řešení, vyslovují závěry, vyhodnocují dosažené výsledky
- podněcujeme u žáků hledání možností zlepšení, správných řešení situací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- umožňujeme žákům podílet se na sestavování pravidel chování na sportovištích a důsledně vyžadujeme jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jedinců, ale zároveň je správně využívat pro efektivní spolupráci
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- vedeme žáky k toleranci jiných ras

Kompetence občanské

- upozorňujeme na sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita)
- vedeme žáky ke kamarádkému chování a pomoci ostatním
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování
- vedeme žáky k ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k pozitivnímu přístupu ke všem dostupným tělesným aktivitám, snahu a dobré výsledky hodnotíme kladně
 - vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, zařazujeme rozmanité tělovýchovné činnosti
- důsledně učíme žáky dodržovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění sportovní činnosti ve známém i méně známém prostředí

8. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – 2. STUPEŇ

Dle potřeby jsou v některých předmětech (anglický jazyk, německý jazyk, český jazyk, matematika, tělesná výchova a informatika) třídy děleny.

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor:	Cizí jazyk
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Cizí jazyk přispívá k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření. Osvojování cizích jazyků umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky a slovní zásoby. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Výuka na 2. stupni navazuje na 1. stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů.

V rámci tohoto předmětu jsou realizována průřezová témata Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. Jsou zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zaměřuje na základní jazykové funkce (pozdravy, poděkování, prosby atd.) a kompenzační strategii (umí říct, že nerozumí nebo požádá o zopakování). Nejdříve převládá fáze výuky mluvení, poslechu a slovní zásoby nad výukou čtení, psaní a gramatiky. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Časová dotace:

Ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	4	3	3	3

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí a vedeme je k tomu, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyslovují závěry

Kompetence komunikativní

- vedeme je k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme jim zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- navozujeme situace vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, které vedou k vzájemné spolupráci a komunikaci

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích
- umožňujeme jim prezentovat práce vytvořené při hodinách

Kompetence pracovní

- vedeme je k samostatnému užívání dvojjazyčného a výkladového slovníku
- zadáváme dlouhodobé úkoly – projekty, při kterých se učí svou práci plánovat

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

V rámci vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* jsou realizována průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova*. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

Ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	4	4	4	4

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme efektivní metody a způsoby učení a vedeme žáky k tomu, aby se naučili plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů a zároveň si v jazykových příručkách, slovnících a pravidlech ověřují správnost řešení
- společně se žáky formulujeme cíl činnosti, úkolů a učení a pěstujeme u žáků pozitivní vztah k učení
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme žákům problémové úkoly
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyslovují závěry
- dáváme možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení

Kompetence komunikativní

- navozujeme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- zajímáme se o názory žáků, dáváme prostor pro efektivní diskusi
- vybízíme žáky, aby vyjadřovali a obhajovali své názory a přijímali názory ostatních
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují ve skupině, vzájemně si pomáhají
- vnímáme a řešíme problémy ve skupině a mezi jednotlivci
- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům spoluvytvářet pravidla chování a spolupráce a kritéria hodnocení, dbáme na dodržování dohodnutých pravidel
- umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky jejich práce
- zapojujeme žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům ve výuce využívat moderní informační technologie
- zadáváme dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Dějepis
Vyučovací předmět:	Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu směřuje k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře; k vytvoření představy historického času; k seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě; k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku; k získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům; vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům a k pochopení prvořadé potřeby života v míru.

K organizačním formám patří práce s učebnicí, knihou, textovým materiálem; referát, seminární práce; práce ve dvojici, skupině; výklad; demonstrace statického a dynamického charakteru. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety, besedy a exkurze.

Do vzdělávacího předmětu dějepis je zařazena část průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.*

Časová dotace:

Ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme efektivní metody a způsoby učení a vedeme žáky k tomu, aby se naučili plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů
- společně se žáky formulujeme cíl činnosti, úkolů a učení a pěstujeme u žáků pozitivní vztah k učení
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je v dalším učení
- motivujeme žáky k učení, snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost v učení

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové úkoly, které žáci samostatně řeší
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, řeší, vyslovují závěry
- vedeme žáky, aby sami formulovali problémové otázky a diskutovali o nich
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

- navozujeme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- zařazujeme často metodu diskuse, vybízíme žáky, aby diskutovali, vyjadřovali a obhajovali své názory, přijímali názory ostatních
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- vnímáme a řešíme problémy ve skupině, vytváříme modelové situace, vyhledáváme příklady ze života a zařazujeme je do výuky
- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti
- učíme žáky pracovat v týmech
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů v týmu
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině

Kompetence občanské

- spoluvytváříme se žáky pravidla chování a spolupráce a důsledně dbáme na dodržování dohodnutých pravidel
- vedeme žáky k toleranci a respektování jiných lidí, jiných názorů

- přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti

Kompetence pracovní

- připravujeme žáky pro budoucí studium a profesní zaměření (sebepoznání, plánování, rozhodování)
- zadáváme dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- umožňujeme žákům ve výuce smysluplně využívat moderní informační technologie
- různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Fyzika
Vyučovací předmět:	Fyzika

Charakteristika předmětu

Předmět Fyzika má badatelský charakter, který umožňuje žákům hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem, pochopení jejich využití v dnešním technickém světě a lepší orientaci v běžném životě. Rozvíjí u žáků dovednosti pozorování, experimentování a měření, učí žáky vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry, zkoumat příčiny přírodních procesů a hledat souvislosti a vztahy mezi nimi. Vede žáky k poznání závislosti člověka na přírodních zdrojích a potřebě tyto zdroje a přírodu jako celek chránit před negativními vlivy lidské činnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu fyzika je rozdělen do devíti tematických okruhů:

Látky a tělesa, Síly, Pohyb těles, Světelné děje, Mechanické vlastnosti tekutin, Elektromagnetické děje, Energie, Zvukové děje a Vesmír. V prvním tematickém okruhu se žáci seznamují se základními fyzikálními pojmy, osvojují si základní pravidla měření a dalšího zpracování fyzikálních veličin a učí se hledat mezi nimi souvislosti a závislosti a konfrontovat nové poznatky a dovednosti se svou dosavadní zkušeností. V dalších tematických okruzích pak poznávají další fyzikální pojmy a veličiny, přírodní zákony a jejich využitelnost v současné technice a praktickém životě.

Výuka bude organizována v učebnách formou vyučovacích hodin se začleněním projektů a laboratorních prací, pozorováním, prací v terénu a exkurzemi. Do předmětu jsou zařazena průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

Ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:***Kompetence k učení***

- vedeme žáka k systematickému zkoumání přírodních jevů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment)
- přehlednému zpracování výsledků, jejich vyhodnocování a využití při dalším učení
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně je formulovat a hledat na ně odpovědi
- vytváření domněnek o fyzikální podstatě studovaných jevů, jejich ověřování různými prostředky
- hledání potřebných informací v různých pramenech a jejich efektivnímu využití, posuzování jejich důležitosti, spolehlivosti a správnosti

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k rozpoznání fyzikálního problému a jeho formulaci
- hledání vhodných metod a navrhování různých způsobů řešení s využitím vlastního úsudku a dosavadních zkušeností
- posuzování správnosti a jednoznačnosti daného řešení, popřípadě porovnávání různých řešení
- korigování chybných řešení
- aplikaci osvědčených metod při řešení obdobných či praktických problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k výstižnému, souvislému a logicky správnému vyjadřování vlastních názorů a domněnek
- zapojení se do diskuse a obhajobě vlastních názorů a vyslovených závěrů s využitím vhodných argumentů
- porozumění a využití různých typů informačních materiálů (texty, grafy, diagramy, obrázky, ...)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k efektivní spolupráci při řešení určitých fyzikálních problémů, respektování názorů a návrhů řešení ostatních, oceňování jejich zkušeností

Kompetence občanské

- vedeme žáka k šetrnému chování k přírodnímu prostředí, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- co nejefektivnějšímu využívání zdrojů energie v praxi
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k bezpečnému provádění experimentů a měření

- využití získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: Hudební výchova
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využití jako prostředku komunikace.

Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují rozvoj osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu a uplatnění a posílení správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a její vyjádření pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je poznání a aktivní vnímání (percepce) znějící hudby ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Do předmětu hudební výchova byla zařazena průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova*. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme efektivní metody učení a umožňujeme žákům ověřovat si správnost řešení v dostupných materiálních zdrojích
- umožňujeme získané vědomosti porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly, které žáci samostatně řeší
- vyhledáváme informace, nacházíme jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využíváme získané dovednost a vědomosti
- vedeme k zodpovědnosti formovat problémové otázky a diskutovat o nich

Kompetence komunikativní

- navozujeme ve třídě atmosféru přátelské komunikace
- vybízíme žáky, aby kladli k tématu otázky a o problému diskutovali
- reagujeme na běžně užívaná gesta, zvuky, umožňujeme využívat komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při nichž žáci spolupracují ve skupině
- utváříme příjemnou přátelskou atmosféru ve třídě (úcta, ohleduplnost)
- vedeme k potřebě žáků efektivně spolupracovat, využívat a oceňovat zkušenosti druhých
- zvyšujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomělému ocenění historického a kulturního dědictví
- vedeme k toleranci a respektování jiných lidí a jejich názorů
- umožňujeme žákům zapojovat se do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a čase
- podporujeme zájem o společenské a kulturní hodnoty
- umožňujeme žákům ve výuce využívat moderní informační technologii

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Chemie
Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika předmětu

Poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve vzdělávacím oboru chemie směřujeme výuku ještě specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických procesů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnou první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Výuka bude organizována v učebnách formou vyučovacích hodin se začleněním projektů, pokusů, prací v terénu a exkurzemi.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny části průřezového tématu *Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova*. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	-	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozorování přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učíme je zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky pomocí pokusů, pozorování a metod kritického myšlení ke schopnosti přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích, teoriích a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Zobecnování poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života. Učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. Rozvíjíme jejich schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci při tvorbě referátů. Pomocí prezentace žáky vedeme ke schopnosti stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů, v diskusi vedeme žáky k dovednosti asertivně se vyjadřovat a přijímat kritiku

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke skupinové práci, kooperativnímu učení i práci ve dvojicích rozvíjíme osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

- vedeme žáky prostřednictvím kritického myšlení k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a vytváření odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pomoci praktického provádění pokusů ke schopnosti optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. Hraním rolí a praktickým uplatňováním učitelé žáky vedou k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší

práci přenechat počítači. Pochopení, že digitální technologie fungují, přispívá k porozumění zákonitostem digitálního světa a k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Pro osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informatika zařazena jako povinná součást základního vzdělávání i na 1. stupni a na 2. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka Informatiky v 6. - 9. ročníku navazuje na výuku na 1. stupni a dále ji rozvíjí. Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Do předmětu Informatika jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem nás
- k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby porozuměli různým přístupům ke kódování informací
- aby formulovali svůj požadavek a využívali při interakci s počítačem algoritmické myšlení

- aby se rozhodovali na základě relevantních dat a jejich konkrétní interpretace
- k porovnávání informací a poznatků získaných z různých zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci pomocí formálních jazyků
- k formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu a výstižně
- k porozumění informačních a komunikačních prostředků a k jejich využívání ke svému rozvoji
- využívání informačních a komunikačních prostředků při komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, k vytváření společných pravidel
- k vytváření příjemného prostředí
- k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

Kompetence občanské

- vedeme žáky pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky – k šetrné práci s výpočetní technikou
- k dodržování zásad bezpečnosti práce a prevence pracovních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika

Charakteristika předmětu

Matematika a její aplikace je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další studium.

V matematice je kladen důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy. Na tematický okruh *Čísla a početní operace* z prvního stupně navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh *Číslo a proměnná* na druhém stupni. Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, porozumění předloženým postupům a propojení s reálnou situací. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů, porovnávají, odhadují, měří délku, velikost úhlu, určují obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalují svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při kterém se uplatňuje logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Předmět se vyučuje ve třídě.

Do předmětu matematika jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	4	4	4	4

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- prostřednictvím činnostního učení, numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů vedeme žáky k rozvíjení paměti
- vedeme žáky k rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vedeme žáky k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu a k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- vedeme žáky k dalšímu získávání informací a poznatků, k samostatnému pozorování, experimentování, porovnávání, k vyvozování závěrů
- klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- dáváme žákům příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce, využíváme práce s chybou
- zohledňujeme individuální schopnosti žáků
- vedeme žáky k sebehodnocení a posouzení vlastního pokroku, k poznání smyslu a cíle učení
- upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě

Kompetence k řešení problému

- prostřednictvím hledání vhodného řešení matematických problémů vedeme žáky k rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci
- předkládáme problémy a úkoly tak, aby žáky evokovaly k analýze, kritickému posouzení obsahu a následnému hledání vhodného postupu řešení na základě vlastních zkušeností, získaných a utříděných informací, vědomostí a dovedností
- klademe důraz na to, aby získané poznatky, dovednosti a zkušenosti aplikoval žák v obdobných situacích
- podporujeme tvořivost žáků při hledání nových způsobů řešení
- necháváme žáky obhajovat různé závěry, řešení a rozhodnutí
- volíme činnostní postupy tak, aby vedly žáky k úvahám o problému, k vyjádření vlastních závěrů

Komunikativní kompetence

- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru o prováděné činnosti, pozorovaném jevu a o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- vedeme žáky k naslouchání názorům spolužáků, učíme je diskutovat o problémech a respektovat se navzájem
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků při řešení úkolů i pro vzájemnou komunikaci
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- vedeme žáky rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh z běžného života
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů
- střídáme individuální činnost s činnostmi žáků ve dvojicích, ve skupinách, kde se žáci podílejí na vytvoření a respektování pravidel pro práci
- vedeme žáky ke vzájemné toleranci a zodpovědnosti za splnění dílčích částí společného úkolu, aby v případě potřeby dovedl žák požádat o pomoc nebo ji sám poskytl, k přijímání zodpovědnosti, k tvorbě pravidel při týmové práci

Kompetence občanská

Individuální i skupinová činnost je učiteli vedena tak, aby směřovala:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si pomáhat, uznávat a oceňovat nápady druhých
- ke snaze o co nejlepšimu plnění povinností a uvědomování si vlastních práv a povinností

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k podílení se na tvorbě jednoduchých pomůcek, kde se učí zvládat základní pracovní postupy, při dodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví o ochraně zdraví

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor:	Další cizí jazyk
Vyučovací předmět:	Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v německém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Cílem je rovněž rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku, pochopení jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, získávání informací z různých zdrojů. Vzdělávání v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je zaměřena zejména na rozvoj komunikačních dovedností žáků, je vedena tak, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých jim blízkých tématech. Žáci jsou vedeni k porozumění jednoduchému čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Součástí výuky německého jazyka budou mini projekty, využití audio-video techniky a poznávací zájezdy do německy hovořících zemí (dle podmínek).

V rámci tohoto předmětu jsou realizována průřezová témata *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova*. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- vedeme žáky k organizování, řízení a plánování vlastního učení
- vedeme žáky k vyhledávání informací a na základě jejich pochopení k efektivnímu využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny
- hledáme společně smysl a cíl učení, pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k sebehodnocení výsledků svého učení a diskutujeme o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledáváme informace vhodné k řešení problémů
- zadáváme žákům problémové úkoly, kde samostatně hledají řešení
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyslovují závěry

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- učíme žáky vyjadřovat se v písemném i ústním projevu
- učíme je naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim a vhodně na ně reagovat

- vedeme žáky ke vnímání a porozumění různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úlohy pro řešení v týmu
- spolupodílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vedeme žáky, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování tradic a kulturního i historického dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Přírodopis
Vyučovací předmět:	Přírodopis

Charakteristika předmětu

Přírodopis umožňuje žákům poznávat a zkoumat přírodu jako systém. Vede žáky k porozumění přírodním zákonitostem a k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy.

Rozvíjí dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Žáci poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Zkoumáním změn probíhajících v přírodě odhalují příčiny a následky ovlivňování ekosystémů. Poznávají nutnost využívání přírodovědného poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

Přírodopis navazuje na přírodovědu, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně. Do učebních osnov je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Do výuky přírodopisu je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Environmentální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Výuka bude organizována v učebnách formou vyučovacích hodin se začleněním projektů a laboratorních prací, pozorováním, prací v terénu a exkurzemi.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace o organismech a zařazovat je do systému
- rozvíjíme schopnost operovat se základními přírodopisnými pojmy, uvádět souvislosti mezi různými skupinami organismů, mezi základními ději v přírodě
- rozvíjíme zájem o poznávání přírody zadáváním vhodných problémových úkolů
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme schopnost vyhledávat informace o jednotlivých organismech i přírodních celcích
- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení
- vedeme žáky k tomu, aby se zamýšleli nad důsledky vlivů člověka na přírodu
- vytváříme pro žáky problémové úlohy, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- zadáváme zpracování samostatných individuálních nebo skupinových referátů na základě získaných informací a zkušeností a vyžadujeme jejich prezentaci

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse)
- podporujeme využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (projekty, referáty, prezentace, ...) – následně požadujeme prezentace a naslouchání druhých
- uplatňujeme ve výuce hraní rolí
- vyžadujeme souvislé odpovědi na zadanou otázku, nikoliv odpovědi typu „ano“ - „ne“

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída)
- využíváme diskusního kruhu, řízené diskuse, prezentace názorů žáků
- pozitivně hodnotíme zájem, snahu, spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné citlivé postoje k přírodě – nejen vědomosti o ní

Kompetence občanské

- zadáváme žákům konkrétní příklady z běžného života
- vedeme žáky k pochopení významu ochrany jednotlivých organismů a rozmanitosti přírody, povinnosti odpovědného jednání v prostředí
- rozvíjíme odpovědnost žáků za své zdraví
- zdůrazňujeme potřebu ohleduplnosti k lidem handicapovaným některým poškozením smyslových orgánů, ke starším a nemocným lidem, k těhotným ženám
- zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při úrazech, nemoci atd.
- prakticky ukazujeme a procvičujeme první pomoc při úrazech

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- oceňujeme postřehy žáků, šikovnost při práci v praktických cvičeních
- seznamujeme žáky s důležitostí odpovědnosti každého člověka jako spotřebitele při ochraně životního prostředí

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Pracovní výchova vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do kontaktu s lidskou činností a technikou. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní výchova obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV na 2 stupni takto:

6. ročník - Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Příprava pokrmů, Pěstitelské práce a chovatelství

7. ročník - Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti

8. ročník - Práce s laboratorní technikou, Příprava pokrmů, Svět práce

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* je povinný předmět. Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výuka probíhá z převážné části v kmenových třídách, školní kuchyňce, v učebně s výpočetní technikou, na školní zahradě.

Celým předmětem prolínají prvky průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Environmentální výchova*. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1	-

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- podporujeme tvořivost a samostatnost žáka
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- motivujeme žáka k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používáme převážně prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- zadáváme úkoly, při kterých žáci využívají informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů („problémy jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“)
- vytváříme modelové situace a učíme žáky hledat různé způsoby jejich řešení
- podporujeme přijatelné způsoby řešení problému

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k prezentaci své práce
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven
- umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

- korigujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- vedeme žáky ke kamarádskému chování a poskytování vzájemné pomoci
- v rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, poskytujeme žákům prostor k adaptaci na nové pracovní podmínky

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu, který významně působí na harmonický rozvoj mladého člověka a pozitivně působí především na zdravotní stav jedince. Umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti, podněcuje jejich zájmy a sportovní orientaci, vede k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a prohlubuje duševní a sociální vyrovnanost. Žáci si osvojují různé sociální role při sportech, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání překážek, rozhodnost, odhad, organizační předpoklady,

flexibilitu a v neposlední řadě i zodpovědný přístup k ochraně a prevenci svého zdraví i ostatních při kolektivních aktivitách. Tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové potřeby a zájmy, rozumět jim, využívat je a vytváří podmínky k zvládnutí vlastní seberealizace ve sportech a tělesných aktivitách, které si žáci volí i mimo školní výuku. Tělesná výchova slouží zároveň k radostnému prožitku z pohybu a aktivit v duchu výchovy a vystupování fair play, k utváření nového zdravě sebevědomého mladého zdravého člověka.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět *Tělesná výchova* na 2. stupni se vyučuje jako povinný předmět ve dvouhodinové dotaci týdně. Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován pro každý jednotlivý ročník, tematické bloky se meziročníkově opakují, postupně rozšiřují a navazují. Na druhém stupni probíhá výuka předmětu tělesná výchova odděleně, v rámci tělovýchovných projektů koedukovaně po ročnících i meziročníkově.

Při výuce předmětu *Tělesná výchova* se žáci učí zvládat různé pohybové tělesné aktivity, vstřebávají a upevňují sportovní návyky, terminologii, chování.

Učí se plánovat a organizovat, spoluvytvářet korektní klima, dodržovat a vytvářet pravidla při kolektivních činnostech.

Výuka probíhá převážně na hřišti a v sokolovně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Ve vyučovacím předmětu *Tělesná výchova* jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat svou činnost, organizovat, vyhodnocovat, řídit
- zdravě motivujeme ke zlepšení a tím k pocitu úspěšnosti, rozumnému překonávání sama sebe
- podporujeme žákovu tvořivou rozmanitost, samostatný úsudek, rozhodnost a osobité řešení
- zvyšujeme sebevědomí a sebedůvěru u žáků
- projevujeme zájem o aktivity žáků, zda i způsob výuky žákům vyhovuje, případně jej korigujeme
- oceňujeme u žáků pokroky a úspěšnost zvládnutí sportovních aktivit, vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem každého jednotlivce

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků samostatné volby různých postupů a řešení problémů při sportovních činnostech

- zadáváme úkoly, při kterých žáci sami objevují řešení, vyslovují závěry, vyhodnocují dosažené výsledky
- podněcujeme u žáků hledání možností zlepšení, správných řešení situací
- vedeme žáky ke správnému formulování problematiky, kterou chtějí vyřešit

Kompetence komunikativní

- dáváme žákům prostor k efektivní diskuzi, připomínkám, máme zájem o názory žáků k dané problematice
- vytváříme vhodné klima pro vzájemnou věcnou a slušnou komunikaci při sportovních činnostech
- vybízíme žáky k prezentaci svých výsledků i následnému využití nabytých schopností
- rozebíráme se žáky stanovená pravidla a zároveň žákům umožňujeme spoluvytváření těchto pravidel na sportovištích i při samotném provozování tělesných aktivit

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme skupinové a kolektivní sporty, kooperativní aktivity, při kterých se dodržují zásady fair play
- učíme žáky spolupracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jedinců, ale i zároveň je správně využívat pro efektní spolupráci a zlepšení výstupů při tělovýchovných aktivitách
- respektujeme společná dohodnutá pravidla a podněcuje u žáků vzájemnou podporu a ocenění jejich činností

Kompetence pracovní

- umožňuje žákům ve výuce smysluplně využívat moderní informační technologie a vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vzdělávací obor:	Výchova ke zdraví
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Tato oblast přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V rámci vyučovacího předmětu *Výchova ke zdraví* si žáci upevňují hygienické, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Žáci si rozšiřují poznatky o rodině, škole, o člověku i o vztazích mezi lidmi. Učí se dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Část vzdělávacího obsahu některých tematických okruhů (*Změny v životě člověka a jejich reflexe* – dětství, sexuální dospívání a reprodukční zdraví; *Zdravý způsob života a péče o zdraví* – výživa a zdraví, tělesná a duševní hygiena, ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami; *Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence* – civilizační choroby) bude součástí vyučovacího předmětu **Přírodopis v 8. ročníku**.

Součástí vyučovacího předmětu *Výchova ke zdraví* jsou části následujících průřezových témat: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Environmentální výchova, Mediální výchova*

Etická výchova (Komunikace, Důstojnost a identita lidské osobnosti, asertivní chování, reálné a zobrazené vzory, Iniciativa a komplexní a komplexní prosociálnost, Aplikovaná etická výchova)

Sexuální výchova (Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví).

Obsah vyučovacího předmětu *Výchova ke zdraví* je realizován v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebnách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	-	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky pracovat s různými texty, vyhledávat v nich myšlenky
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k efektivnímu využívání informací v praktickém životě
- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch a využili své individuální schopnosti
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- pravidelně využíváme efektivní metody učení, např. skupinová práce, práce ve dvojicích
- podporujeme tvořivost a samostatnost žáků

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých řešení

- zařazujeme metody, při kterých žáci sami řeší, vyslovují závěry
- podporujeme přijatelné způsoby řešení problémů
- podporujeme tvořivost
- klademe problémové otázky, vedeme žáky k tomu, aby o nich diskutovali (Proč? Co si o tom myslíš?)
- vedeme žáky k vnímání nejruznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k pochopení problémů, jejich příčinách a ke způsobu jejich řešení

Kompetence komunikativní

- ve třídě navozujeme atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- zajímáme se o názory žáků a dáváme prostor pro efektivní diskusi
- vedeme žáky ke správné, slušné a bezpečné komunikaci, učíme je dodržovat pravidla komunikace i naslouchání
- zařazujeme metodu diskuse, vybízíme žáky, aby o problému diskutovali, vyjadřovali a obhajovali své názory a přijímali názory druhých
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají (skupinová práce, kooperativní výuka)
- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- vnímáme a okamžitě řešíme problémy ve skupině, mezi jednotlivci, vytváříme modelové situace, vyhledáváme příklady ze života a zařazujeme je do výuky
- zařazujeme metody dramatizace pro navozování a řešení různých nepříjemných životních situací, s nimiž se žáci setkávají (šikana, odmítání návykových látek)

Kompetence občanské

- společně se žáky vytváříme kritéria chování a spolupráce a kritéria hodnocení
- důsledně dbáme na dodržování dohodnutých pravidel
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k empatii
- zařazujeme řešení modelových situací, které vedou žáky k odmítání útlatku a hrubého zacházení a k povinnosti postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- umožňujeme žákům prostřednictvím modelových situací nacvičit si účinnou pomoc a zodpovědné chování v krizových situacích i v situacích, ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům ve výuce smysluplně využívat moderní informační technologie
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Výchova k občanství
Vyučovací předmět:	Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu *Výchova k občanství* jsou realizována průřezová témata: *Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*. Dále je do tohoto předmětu zařazeno *etické chování a prosociálnost, finanční gramotnost* (peníze, vlastnictví, trh, ceny, finanční plánování, hospodaření domácnosti) i téma o obraně státu.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	-	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- využíváme efektivní metody a způsoby učení a vedeme žáky k tomu, aby se naučili plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů
- společně se žáky formulujeme cíl činnosti, úkolů a učení a pěstujeme u žáků pozitivní vztah k učení
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové úkoly, které žáci samostatně řeší

- zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, řeší, vyslovují závěry
- vedeme žáky, aby sami formulovali problémové otázky a diskutovali o nich

Kompetence komunikativní

- navozujeme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- vedeme žáky ke správné a slušné komunikaci
- zařazujeme často metodu diskuse, vybízíme žáky, aby diskutovali, vyjadřovali a obhajovali své názory, přijímali názory ostatních

Kompetence sociální a personální

- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
- zadáváme úkoly, při nichž žáci spolupracují ve skupině
- vnímáme a řešíme problémy ve skupině, vytváříme modelové situace, vyhledáváme příklady ze života a zařazujeme je do výuky
- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti

Kompetence občanské

- spoluvytváříme se žáky pravidla chování a spolupráce a důsledně dbáme na dodržování dohodnutých pravidel
- vedeme žáky k toleranci a respektování jiných lidí, jiných názorů
- přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence pracovní

- připravujeme žáky pro budoucí studium a profesní zaměření (sebepoznání, plánování, rozhodování)
- zadáváme dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat
- umožňujeme žákům ve výuce smysluplně využívat moderní informační technologie

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka, ve kterých uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, citění, prožitky, představivost a fantazii. Umožňuje mu vyjadřovat se k různým tématům a situacím. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit. Ve všech formách výtvarného projevu se prezentuje osobnost žáka a dává mu možnost se individuálně vyjádřit. Žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, k pochopení umění jako způsobu poznání a komunikace

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova rozvíjí tvořivé schopnosti žáků, jejich výtvarné vyjadřování, představivost. Učí je prezentovat svůj výtvarný projev.

Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje, tvoří záznamy pozorování, vytvářejí sbírky. Třídí a systematizují obrazový materiál podle své osobní inklinace. Využívají dostupná média a technické prostředky, seznamují se s netradičními výtvarnými technikami. Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem. Svá vyjádření interpretují graficky, slovně nebo inscenací samostatně volenými prostředky.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi – jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních. Učí se toleranci k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování, hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

Předmět jim pomáhá se orientovat v oblasti výtvarné kultury (malířství, sochařství, grafika, architektura, užité umění a v dějinách výtvarné kultury), seznámit se s regionálním výtvarným uměním.

Výuka probíhá ve třídách, v keramické dílně, v exteriéru.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Ve výtvarné výchově jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.*

Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	-	1

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání, že učení nespočívá pouze v získávání poznatků cestou racionálního poznávání, ale že se opírá o zkušenosti získané vnímáním, cítěním, prožíváním, představami a fantazií

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme vyjadřovat vjemy, pocity, dojmy, myšlenky, nacházet pro ně účinné vyjadřovací prostředky a vhodný způsob prezentace

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k poznání a chápání umění jako zvláštní formy komunikace

- učíme je využívat specifický jazyk umění jako prostředek subjektivní výpovědi o vztahu ke světu

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme schopnosti v tvořivých činnostech, které obohacují práci skupiny o hledání různých variant řešení
- rozvíjíme vnímání, cítění, fantazii – obohacujeme emocionální život

Kompetence občanské

- prostřednictvím tvorby, kreativních činností a komunikace s uměleckým dílem vedeme žáka k uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince
- vedeme žáky k zamyšlení se nad hodnotami, které umění a kultura přinášejí,
- prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjekt. vjemy, pocity, myšlenkami a představami vedeme jedince k uvědomování si podobností i odlišností jednotlivých kultur a k vytváření tolerantních postojů

Kompetence pracovní

- poskytujeme možnost aktivního překonávání životních stereotypů a otevíráme možnost tvořivě přistupovat k světu i sobě samému

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Zeměpis
Vyučovací předmět:	Zeměpis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Zeměpis** má přírodovědný i společenský charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů, které žákovi umožňují poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a užitečnosti přírodovědných poznatků pro jejich aplikaci v praktickém životě.

Rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry, prezentovat a obhajovat je. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Umožňuje žákům orientovat se ve světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucího lidstva i vlastní. Vytváří dovednosti k spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Zeměpis navazuje na učivo prvouky a vlastivědy. Obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků z oblasti přírodních, hospodářských, sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém okolí místní krajiny, v místním regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i mimo školu, v terénu. Výuka Zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka, výpočetní techniky a internetu.

V hodinách zeměpisu jsou zařazena průřezová témata *Výchova k myšlení v globálních souvislostech*, *Environmentální výchova*, *Výchova demokratického občana* a *Multikulturní výchova*. Zařazené tematické okruhy jsou podrobněji rozpracovány v učebních osnovách.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k jejich pochopení a využití v praktickém životě, k vytváření vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti), k rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, ke způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel a krásy jejich přírody

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k přemýšlení o příčinách daných jevů, k zamyšlení se nad důsledky vlivu člověka na přírodu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci, k získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti a politickým přesvědčením

Kompetence občanská

- vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k ochraně životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

9. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Doplňující vzdělávací obory doplňují a rozšiřují vzdělávací obsah. Jsou využívány pro všechny žáky formou povinně volitelného předmětu. Očekávané výstupy a učivo si nastavuje každý vyučující sám s ohledem na to, aby žáky předmět bavil a zaujal. Tyto doplňující vzdělávací obory obohacují vzdělávací obsah základního vzdělávání, vytváří mezipředmětové vztahy a připravují žáky na život.

Vyučovací předmět: Mediální seminář

Charakteristika předmětu

Mediální výchova nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků, poznatků informací. Pro žáka je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty. Média mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací obor Člověk a společnost, je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Její propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrozumnějších typů obsahů a výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Návaznost má i na vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, kde se jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v učebně nebo v učebně s počítačovou technikou.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Do volitelného předmětu Mediální výchova jsou zařazena průřezová témata Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Mediální výchova v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomění si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu

Seminář z matematiky je nabídnuto jako povinně volitelný předmět do devátého ročníku. Obsah učiva navazuje na znalosti a dovednosti získané v hodinách matematiky. Rozvíjí a prohlubuje je. Matematický aparát je využíván k řešení úloh z praxe, zajímavých úloh, statistických šetření, rébusů. Žáci tvoří jednoduché pomůcky, databázi řešených příkladů pro procvičování. V hodinách využívají kalkulátory, tabulkové procesory, zpracovávají data na PC. Uplatňované metody práce odpovídají týmové práci. Do tématu je zařazena finanční gramotnost.

Výuka je realizována převážně ve třídách, v některých hodinách se využívá učebny informatiky.
Do volitelného předmětu Cvičení z matematiky jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	-	-	1

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě při postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Charakteristika předmětu

Předmět je určen především pro žáky se zvýšeným zájmem o tělesnou výchovu. Umožňuje žákům rozvíjet specifické pohybové dovednosti a schopnosti, nabízí i možnost prohlubovat jejich individuální zájmy v nabízených sportovních odvětvích. Žáci mají možnost rozšířit své znalosti a praktické dovednosti z herních sportovních odvětví (fotbal, volejbal, košíková, florbal) v estetických a kondičních formách cvičení s hudbou – aerobic, tanec, cvičení s náradím (podle zájmu) a seznámit se i s netradičními sportovními hrami a aktivitami (softbal, ringo, atd.). Hlavním prostředkem a metodou aplikovanou v těchto hodinách je výchova prožitkem a vytvoření podmínek k co nejintenzivnějšímu pozitivnímu prožitku z prováděných pohybových aktivit. Důraz je kladen především na důsledné dodržování pravidel „fair play“ hry bez výrazných soutěžních prvků.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Sportovní výchova navazuje na předmět tělesná výchova a prohlubuje zejména úroveň pohybových dovedností a schopnost tvořivě je aplikovat ve hře. Motivuje žáka k celkově zdravému stylu života a ukazuje mu různé možnosti pohybových aktivit, které tento styl podporují. Při výběru učiva je brán ohled na individuální schopnosti a zájmy žáků.

Součástí naplňování obsahu předmětu jsou i průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova* – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výuka bude organizována v sokolovně a na hřišti.

Sportovní výchova je nabízena žákům jako volitelný předmět od sedmého ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Anglická konverzace

Charakteristika předmětu

Cizí jazyk přispívá k zvládnání běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření. Osvojování cizích jazyků umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí.

Konverzace v cizím jazyce (v tomto případě anglickém) upevňuje znalosti nabyté v hodinách AJ a vede žáky k jejich používání v různých situacích z běžného života a rozvíjí jejich komunikativní kompetence.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem výuky Anglické konverzace jazyce je rozvíjet u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa a k užívání jazyka k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a vést studenty k práci s informačními a komunikačními technologiemi. Výuka budovaná na poznatkové i hodnotové bázi vytvořené předchozí výukou téhož jazyka v základní škole je tedy zacílena na další: - rozvoj komunikativní kompetence (především ústní) - rozšíření celkového kulturního obzoru – rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků – rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků – využívání informačních portálů, encyklopedií, databází, vzdělávacích programů či aplikačního softwaru.

Součástí naplňování obsahu předmětu jsou i průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (OSV) Multikulturní výchova (MKV) Mediální výchova (MDV) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG)

Výuka bude realizována v učebně.

Konverzace v anglickém jazyce je nabízena žákům jako volitelný předmět od sedmého do devátého ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Filmový seminář***Charakteristika předmětu***

Filmový seminář seznamuje se vznikem a tvorbou světového a českého filmu od počátků němého filmu k současné české a světové tvorbě. Seznamuje s praktickou tvorbou filmu z hlediska jednotlivých fází výroby filmu, s významnými představiteli české a světové filmové tvorby. Filmový seminář podněcuje účastníky k vyhledávání informací o historii a tvorbě filmových děl, významných představitelů českého a světového filmu, oceněných filmů a zajímavých filmů z hlediska žánrového zařazení. Podněcuje účastníky k dalšímu rozvoji a vnímání filmové kultury.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem učiva jsou Dějiny filmového umění, Vznik české a světové kinematografie, Moderní česká a světová filmová tvorba, Filmové žánry, praktická výroba filmu.

Součástí jsou i průřezová témata: VEG – objevujeme Evropu a svět, MkV – Kulturní difference, MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Výuka bude organizována v učebně s interaktivní tabulí.

Filmový seminář je nabízen žákům jako povinně volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Cvičení z češtiny***Charakteristika předmětu***

Cvičení z češtiny se zaměřuje na prohlubování, upevňování a procvičování učiva v českém jazyce. Jeho cílem je získávání vědomostí a dovedností, které jsou potřebné k osvojení spisovné podoby češtiny. Mělo by žáky vést k vyhledávání informací v různých textech, ke schopnosti vyjádřit svůj názor vhodnými jazykovými prostředky a k prohlubování čtenářské gramotnosti. Tento předmět se bude týkat oblastí porozumění textu, komunikační a slohové výchovy, pravidel pravopisu, slovní zásoby a tvoření slov, skladby, tvarosloví a literární výchovy.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem učiva je Porozumění textu, Komunikační a slohová výchova, Pravidla českého pravopisu, Slovní zásoba a tvoření slov, Skladba, Tvarosloví a Literární výchova.

Součástí je i průřezové téma *Osobnostní a sociální výchova* – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita.

Výuka bude organizována v učebně s interaktivní tabulí.

Cvičení z češtiny je nabízeno žákům jako povinně volitelný předmět v 9. ročníku, s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	-	-	1

Vyučovací předmět: Dějepisný seminář**Charakteristika předmětu**

Dějepisný seminář rozvíjí do hloubky znalosti některých kapitol předmětu dějepis. Zaměřen je na nepolitické dějiny. Chce rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ani shlukem faktů a definitivních závěrů. V dějepisném semináři by měl být dán větší prostor kapitolám z dějin každodenního života, zemědělství, stavitelství, dopravy a technického pokroku.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V semináři se dotkneme historických období od pravěku po novověk, přičemž hlavní těžiště bude spočívat v dějinách pravěku, starověku a středověku. Budeme si všimnout výše zmíněných kapitol – zemědělství, domácnost, stavitelství a výtvarné umění, životní styl příslušníků některých společenských vrstev, doprava, technika. Velký prostor bude dán samostatným prezentacím žáků k vybraným tématům.

Do předmětu je zařazena část průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova*

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Ruční práce***Charakteristika předmětu***

Předmět seznamuje žáky se základy šití. Žáci se naučí ručně šít a šít na šicím stroji. Předmět je sestaven tak, aby si žáci zvládli vyrobit úplně jednoduchý výrobek podle vlastní šablony. Postupně se žáci seznamují se složitějšími šicími technikami až k výrobě vlastního oděvu. Součástí výuky je i žáky naučit začistit výrobek nebo oděv, popřípadě oděv zkrátit na míru žáka.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Seznámení s různými druhy materiálu a výběr šicích technik. Tvorba vlastní šablony. Koupě, tisk a lepení stříhu. Popřípadě překreslení stříhu z oficiálních časopisů.

Ruční práce jsou nabízeny jako povinně volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Vaření***Charakteristika předmětu***

Vaření využívá poznatků ze vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví, Pracovní činnosti, Přírodopis, Chemie a Fyzika RVP ZV. Žáci se seznámí s jednotlivými surovinami a jejich využití při přípravě pokrmů. Současně si rozšiřují své znalosti o zásadách zdravé výživy. Žáci jsou vedeni k samostatnému výběru receptů, což je vede k orientaci v kuchařských příručkách a knihách. Podle těchto receptů pak žáci sami stanoví množství surovin

potřebných ke zhotovení pokrmu. Následuje samostatný nákup potřebných potravin, jenž dává žákům přehled o surovinách, polotovarech a ostatních druzích potravin v našich obchodech a také jejich cenách.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět vaření je vyučován na druhém stupni s dvouhodinovou dotací jednou za dva týdny. Předmět se vyučuje ve cvičné kuchyni. Mezi hlavní formy a metody práce patří samostatná práce a skupinová práce s plným využitím kuchyňského náčiní, kuchařek, pracovních listů, videa a výukových programů.

Vše je doplněno společenským chováním, etiketou a krátkodobými projekty. V omezené míře mezi výukové formy patří také výklad. Způsob hodnocení žáků Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace, která vychází z klasifikačního řádu školy.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Podnikání a ekonomika

Charakteristika předmětu

Předmět je zacílen na žáky 8. tříd a plynule tak navazuje na učivo VKO. Seznamuje žáky se základními principy a právními formami podnikání. Žáci se učí poznávat i makroekonomické souvislosti a vliv státní regulace na hospodářství. Orientují se v pojmech ekonomie a ekonomiky. Žáci se tak připravují na vstup do reálného života a získávají ekonomickou gramotnost.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem učiva je podniková ekonomika, a to formou založení fiktivní firmy. Dále se učivo zaměřuje na makroekonomické souvislosti a učí žáky orientaci v pojmech a významu národohospodářských ukazatelů.

Výuka bude organizována v učebně s interaktivní tabulí. Doplněním výuky budou exkurze v podnicích a státních institucích.

Podnikání a ekonomika je nabízena žákům jako povinně volitelný předmět v 8. ročníku, s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	-	1	-

Vyučovací předmět: Psaní všemi deseti***Charakteristika předmětu***

Předmět Psaní všemi deseti je zacílen na ovládnutí klávesnice počítače desetiprstovou hmatovou metodou, který vede k efektivnější práci na PC a tvoří třetí stupeň gramotnosti, tzv. klávesnicovou gramotnost. Žák v průběhu studia získává a rozvíjí schopnost samostatně a zodpovědně pracovat s počítačem, individuálně přistupuje k plnění zadaných úkolů. Získává a vyhodnocuje informace z internetu.

Výuka se soustředí na nácvik a utvrzování desetiprstové hmatové metody psaní na klávesnici. Plně se využívá výukový program Mount Blue při souběhu školní a domácí přípravy.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Žák se v průběhu roku dokonale seznámí s PC klávesnicí. Při psaní podle výukového programu je postup přísně individuální, průběžně se kontroluje postup jednotlivých žáků v daném programu. Obsahem předmětu je získání a osvojení si kompetence k učení – samostatnost, odpovědnost, aktivní, vytrvalou a odpovědnou práci, kompetence k řešení problémů – zkoumání věrohodnosti předkládaných informací k tvorbě vlastního úsudku a k jeho obhajobě, k diskuzi o úsudku, kompetence komunikativní – kultivované vystupování na úrovni, vystupování při určitých situacích, využívání elektronické pošty a dalších prostředků komunikace, kompetence občanské – respektování stanovených pravidel, rozvíjení volných vlastností, přijímání zodpovědnosti za svůj přístup k plnění povinností, kompetence pracovní – k práci s daným vybavením učebe se základním, aplikačním i nadstavbovým programovým vybavením.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Robotika

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět robotika a programování seznamuje žáky s koncepty objektového programování a základy činnosti robotických a automatizačních systémů. Žáci pomocí stavebnice LEGO® Education SPIKE sestavují jednoduché modely a získané znalosti algoritmizace uplatňují při samotném ovládání robota a jeho senzorů.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Prostřednictvím volitelného předmětu Robotika si žáci rozvíjí znalosti a dovednosti získané z předmětu informatika a dále tyto schopnosti a znalosti zdokonalují. Žáci se zabývají problematikou spojenou s mechanikou, elektronikou a softwarem.

Žáci prostřednictvím předmětu Robotika získají dobrý základ logického myšlení a konstruktivní logiky, zlepší si schopnost analyzovat problém, naučí se hledat strategii řešení problémů, k přesnějšímu vyjadřování myšlenek a postupů.

Výuka předmětu Robotika probíhá tak, aby v ní každý žák mohl pracovat na svém vlastním počítači. Ve dvojici pak pracují vždy s jednou stavebnicí LEGO® Education SPIKE a jedním iPadem.

Do předmětu Robotika byla včleněna témata průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (zejména jeho tematických okruhů Kreativita, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti).

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Design

Charakteristika předmětu

V tomto předmětu se zaměříme na praktické ukázky užívání designu, estetiky a zákonitostí vizuálního jazyka, které se projevují v různých kreativních oborech a odvětvích. Například při navrhování podoby výrobků – produktovém **designu**, **3D modelování**, **architektuře**, **sochařství**, **tvorbě vizuální identity společnosti**, atd...

Design bývá většinou vymezen tzv. "šesti e": efektivita, ergonomie, ekologie, estetika, ekonomika, etika.

V hodinách se budeme zaměřovat na kresbu – skicování, technické kreslení, stylizaci (zjednodušovat), pracovat v grafických editorech, modelovat a vytvářet malé objekty i jiné osobité autorské výtvary.

Při výuce budou probíhat také tematické diskuse a rozborů konkrétních příkladů objektů z mnoha různých hledisek.

Předmět může sloužit také k rozšíření palety dovedností u žáků při přípravě na výtvarně a jinak kreativně zaměřené střední školy.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V hodinách designu bude kladen důraz na vizuální vjem a osobitou schopnost vytvářet pozorované objekty pomocí vlastní interpretace. Dále rozbor a diskuse nad objektivními hledisky proveditelnosti daného objektu. Zvědomování některých estetických pravidel. Rozvíjení vlastních vizí do výtvarných návrhů v požadovaném měřítku. V dalších krocích si také cílenými posuny dojít k úspěšnému vytvoření vlastního prototypu/objektu.

Forma výuky: tematicky zaměřené kreativní mini lekce, diskuse, praktické workshopy...

Průřezová témata: OSV – osobnostní rozvoj schopností poznávání; kreativita; morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí; MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba a tvorba mediálních sdělení; práce v realizačním týmu.

Výuka bude organizována v učebně s interaktivní tabulí.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Artefiletika

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět vychází z obsahu vzdělávacích předmětů Výtvarná výchova a z konceptu Artefiletiky. Rozvíjí tvorbu se zaměřením na sebepoznávání a rozvíjení sociálních kompetencí, emoční inteligence a etické kultivace prostřednictvím reflektivního dialogu, který je pro artefiletiku stěžejní. Zahrnuje také schopnosti uvádět vlastní tvůrčí a expresivní názory do souvislosti s názory jiných a uvědomovat si společenské i ekonomické příležitosti v kulturní činnosti.

Podněcuje k tvorbě vlastních výtvarných prací a portfolia. Věnuje se interpretaci děl, pracuje s metodami Artefiletiky, které jsou jak poznávací, tak sebezkušenostní i relaxační.

Prostřednictvím reflektivních diskusí, dialogů a úvah dochází k uvědomění si prožitkových obsahů. Reflektivní dialog ve spojitosti se sebepoznáváním žáků s jejich okolím umožňuje pozitivní prevenci proti různým duševním, ale i sociálním problémům.

Předmět si klade za cíl motivaci k tvůrčím vyjádření pomocí návodů, podle kterých dokáže postupovat každý, kdo přistupuje k práci se zájmem. Dle dynamiky skupiny vzniknou individuální výtvarné práce osobního i skupinového charakteru. Žáci dostanou prostor k osobitému sebevyjádření a hledání vlastního stylu v tvorbě, mohou také rozvíjet sebepoznání a sebepojetí.

Činnosti a reflexe budou realizovány s důrazem na plnění výstupů RVP: Smyslové výchovy, a Ověřování komunikačních účinků. Hlavním výstupem je portfolio, které zdokumentuje vybrané výtvarné techniky a etudy.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem učiva jsou výtvarné a dramatické techniky: Kresba, Malba, Modelování, Koláž, Kombinované techniky, Fotografie, Práce se symboly (sémiotika) a další výtvarné techniky. Dialog, Monolog, Clustering, Storytelling a další.

Součástí jsou i průřezová témata:

OSV– Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita; Psychohygiena. VME– Svět nás zajímá. MKV – Kulturní difference. MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. EV–Vztah člověka k prostředí.

Výuka bude organizována v učebně s interaktivní tabulí a některé hodiny venku.

Předmět je nabízen žákům jako povinně volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

Vyučovací předmět: Zdravověda

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět vychází z obsahu vzdělávacích předmětů Výchova ke zdraví. Zahrnuje základy anatomie, fyziologie, hygieny, první pomoci a prevenci nemocí. Cílem výuky je poskytnout žákům znalosti a dovednosti potřebné k rozpoznávání různých zdravotních problémů a poskytování adekvátní pomoci. Předmět také zdůrazňuje význam zdravého zdravotního stylu a informovanosti o veřejném zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem učiva jsou teoretické i praktické znalosti v oblasti první pomoci a zdravého životního stylu: lidské tělo, nemoci oběhové soustavy, hygiena a duševní zdraví, výživa a zdraví, resuscitace a modelové situace.

Součástí jsou i průřezová témata:

OSV– Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena. EV–Vztah člověka k prostředí.

Výuka bude organizována v učebně s interaktivní tabulí a některé hodiny venku.

Předmět je nabízen žákům jako povinně volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka je vyučována v bloku (tj. 90 minut bez přestávky), pokud budou v rozvrhu zařazeny jako koncové nebo odpolední hodiny.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	-	1	1	1

10. ZÁVĚR

Cílem nás všech je, aby se žáci v průběhu vzdělávání stávali vnímavými osobnostmi s vlastním úsudkem, schopností srovnávat a vyjádřit svůj postoj. Pro budoucí celoživotní vzdělávání je také nezbytné, aby se naučili „učit se“ a pochopili svou vlastní odpovědnost za budoucnost společnosti. Všechny tyto (a ještě řada jiných) důležité výstupy se dají shrnout do našeho prvořadého cíle, kterým je „Vzdělávání pro život“.

ŠVP ZV Základní školy Škvorec „Vzdělávání pro život“ vypracovaný kolektivem pedagogů ZŠ Škvorec, okres Praha-východ vstoupil v platnost dne 1. 9. 2022, od tohoto školního roku je podle něj vyučováno ve všech ročnících.

Tato nová verze vznikla na základě získaných zkušeností a potřeb realizace cílů školy podle RVP ZV 2016, dokument je pravidelně vyhodnocován a aktualizován učitelským sborem.

Rodiče jsou se zněním a aktualizací seznamováni na pravidelných třídních schůzkách v jednotlivých třídách. ŠVP ZV Základní školy Škvorec „Vzdělávání pro život“ je k nahlédnutí ve vestibulu v budově školy ve Škvorci a ve vestibulu v budově školy v Třebohosticích.